

10.

**Polska Nagroda
im. Sérgio Vieira
de Mello
Wysokiego
Komisarza NZ
ds. Praw Człowieka
(2002-2003)**

10th

**Polish Prize
of Sérgio Vieira
de Mello
UN High
Commissioner
for Human Rights
(2002-2003)**

10

10.
Polska Nagroda
im. Sérgio Vieira
de Mello
Wysokiego
Komisarza NZ
ds. Praw Człowieka
(2002–2003)

10th
Polish Prize
of Sérgio Vieira
de Mello
UN High
Commissioner
for Human Rights
(2002–2003)

Urodzony w Rio de Janeiro, w Brazylii, w roku 1948, Sérgio Vieira de Mello zaczął pracować dla Narodów Zjednoczonych już podczas swoich

studiów filozoficznych i humanistycznych na Uniwersytecie Paryskim (Panthéon-Sorbonne), a od 1971 roku brać udział w misjach humanitarnych i pokojowych w Bangladeszu, Sudanie, Cyprze, Mozambiku i Peru.

W roku 1981 objął funkcję Doradcy Politycznego Sił Pokojowych Narodów Zjednoczonych w Libanie. W latach 1983–1991 pracował na najwyższych stanowiskach UNHCR w Genewie i w krajach objętych opieką ONZ. Jako Specjalny Wysłannik Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców pełnił obowiązki Dyrektora ds. Repatriacji w ramach Tymczasowych Władz tworzonych pod egidą Narodów Zjednoczonych w Kambodży (UNTAC). Był zwierzchnikiem Sił Ochronnych Narodów Zjednoczonych na terenie byłej Jugosławii (UNPROFOR). W 1996 roku został mianowany na stanowisko Asystenta Sekretarza Generalnego i Asystenta Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców. Jako Specjalny Wysłannik Sekretarza Generalnego pełnił obowiązki Regionalnego Koordynatora ds. Humanitarnych w Regionie Wielkich Jezior w Afryce.

Dwa lata później, w Nowym Jorku, objął obowiązki Zastępcy Sekretarza Generalnego ds. Humanitarnych oraz Koordynatora Pomocy w Sytuacjach Nadzwyczajnych. Był Specjalnym Wysłannikiem Sekretarza Generalnego w Kosowie (1999), a następnie szefem Tymczasowych Władz we Wschodnim Timorze tworzonych pod egidą Narodów Zjednoczonych (UNTAET) w latach 1999–2002.

12 września 2002 roku Sérgio Vieira de Mello został wybrany na stanowisko Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka. W czerwcu 2003 roku, jako Specjalny Wysłannik Sekretarza Generalnego podjął czteromiesięczną misję negocjacyjną w Iraku. Zginął 19 sierpnia 2003 roku w zamachu terrorystycznym na siedzibę ONZ w Bagdadzie.

Born in Rio de Janeiro, Brazil, in 1948, Sérgio Vieira de Mello joined the United Nations in 1969 while studying philosophy

and humanities at the University of Paris (Panthéon-Sorbonne) and since 1971 participated in humanitarian and peace missions in Bangladesh, Sudan, Cyprus, Mozambique and Peru.

In 1981 he became a senior political adviser to the UN Interim Force in Lebanon. Between 1983 and 1991, he held the highest positions in UNHCR in Geneva and in the countries under the UN protection. As a Special Envoy for the UN High Commissioner for Refugees, he performed duties of the Director for Repatriation for the UN Transitional Authority in Cambodia (UNTAC). He was the head of the UN Protection Force in former Yugoslavia (UNPROFOR). In 1996 he was appointed Assistant of the UN Secretary General and Assistant of the UN High Commissioner for Refugees. As a Special Envoy for the UN Secretary General, he was the Regional Humanitarian Coordinator for the Great Lakes in Africa.

Two years later, in New York, he became the UN Undersecretary General for Humanitarian Affairs and the Emergency Relief Coordinator. He was a Special Envoy for the UN Secretary General in Kosovo (1999), and in years 1999–2002 the head of the UN Transitional Administration in East Timor (UNTAET).

On 12 September 2002, Sérgio Vieira de Mello was appointed as the United Nations High Commissioner for Human Rights. In June 2003, as a Special Representative of the UN Secretary General, he started four months long negotiating mission to Iraq. He was killed on 19 August 2003 in a terrorist attack on the UN headquarters in Baghdad.

Polska Nagroda im. Sérgio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (2002–2003),

została ustanowiona z inicjatywy Stowarzyszenia Willa Decjusza w 2003 roku dla uczczenia pamięci Sérgio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka, który zginął w terrorystycznym zamachu bombowym w Bagdadzie 19 sierpnia 2003 roku.

Nagroda przyznawana jest co roku w dwóch równorzędnych kategoriach: osoba i organizacja pozarządowa, za działania na rzecz pokojowego współistnienia i współdziałania społeczeństw, religii i kultur. Kandydatami do Nagrody mogą być osoby oraz instytucje z Polski i zagranicy.

Nagrodę przyznaje Kapituła, w skład której wchodzi przedstawiciele Prezydenta RP, Ambasadora Federacyjnej Republiki Brazylii, Ambasadora Królestwa Szwecji, Wysokiego Komisarza NZ ds. Uchodźców, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Instytutu Pamięci Narodowej, Rzecznika Praw Obywatelskich, placówek dyplomatycznych i fundacji wspierających działania Willi Decjusza w obszarze praw człowieka, Fundatorzy Nagrody oraz Przewodniczący Zarządu i Dyrektor Stowarzyszenia Willa Decjusza.

Laureaci Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello otrzymują Statuetkę Sérgio autorstwa Andrzeja Renesa, Dyplom Pamiątkowy oraz nagrodę finansową ufundowaną przez Sponsorów. Nominacje Kandydatów do kolejnych edycji Nagrody przyjmowane są od 1 kwietnia do 30 czerwca każdego roku.

Following the initiative of the Villa Decius Association, the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello, the United Nations High Commissioner

for Human Rights (2002-2003) was established in 2003, to pay tribute to Sérgio Vieira de Mello, the High Commissioner for Human Rights who was killed in a terrorist attack in Baghdad on 19 August, 2003.

The Prize is awarded annually in two equal categories – the “individual” and the “NGO” – for special merits for peaceful coexistence and cooperation of communities, religions and cultures. Candidates for the Prize can be both national and foreign individuals and institutions.

The Panel of Judges, which decides upon awarding the Prize, consists of high representatives of: the President of the Republic of Poland, the Ambassador of Federative Republic of Brazil, the Ambassador of the Kingdom of Sweden, the Ministry of Foreign Affairs, the Institute of National Remembrance, the Polish Ombudsman, diplomatic postings and foundations which support the Villa Decius Association activities in the field of human rights, as well as the Prize Founders, and the President of the Board and the Director of the Villa Decius Association.

The Laureates of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello receive a Statuette of Sérgio designed by Andrzej Renes, a Commemorative Diploma and prize money endowed by Sponsors. Nominations of Candidates for the Prize are accepted from 1 April to 30 June every year.

Kiedy w 1996 roku Willa Decjusza otworzyła się na Europę jako platforma dialogu intelektualnego i artystycznego, nikt nie podejrzewał,

że zagadnienia praw człowieka staną się tak ważnym polem naszej działalności. Świeżo odzyskana wolność i polityczna niezależność inspirowały nas w tym czasie do tworzenia programów wielostronnej współpracy na poziomie europejskim oraz do budowania nowych relacji z naszymi europejskimi sąsiadami. Otworzyliśmy się na dialog licząc, że potrafimy zrozumieć naszych partnerów oraz, że także my zostaniemy zrozumiani.

Zmiana charakteru działalności Willi Decjusza z europejskiego na globalny nastąpiła 19 sierpnia 2003 roku, w dniu, kiedy Sérgio Vieira de Mello, Wysoki Komisarz NZ ds. Praw Człowieka oraz jego współpracownicy zginęli w zamachu terrorystycznym w Bagdadzie. Tego pięknego, słonecznego dnia zrozumieliśmy, że świat starych wartości rozpadł się na kawałki, że nic już nie będzie takie jak kiedyś. Że człowiek taki jak Sérgio może zostać zabity bez żadnego powodu, bez względu na to, co zrobił w swoim życiu, jak wiele setek tysięcy ludzi na całym świecie uratował lub którym po prostu pomógł.

Sérgio Vieira de Mello stał się dla nas symbolem tych uniwersalnych wartości, w które wierzyliśmy i które chcieliśmy promować: poszanowania ludzkiego życia, odwagi, międzynarodowej solidarności i odpowiedzialności.

Przy wsparciu matki Sérgio, Pani Gildy Vieira de Mello oraz Ambasadora Brazylii i Wysokiego Komisarza NZ ds. Uchodźców, ustanowiliśmy Polską Nagrodę im. Sérgio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka (2002–2003), którą od 2004 roku, wspólnie z Kapitułą przyznajemy corocznie osobom i organizacjom pozarządowym z całego świata za ich specjalny wkład na rzecz pokojowego

When in 1996 the Villa Decius opened for Europe as a platform of intellectual and artistic dialogue nobody would have

imagined that human rights were to become such an important field of our activities. Newly acquired political freedom and independence inspired us at that time to create programmes of multilateral European cooperation and to build new relations with our European neighbours. We opened for a dialogue hoping to understand our partners, but also to be understood.

The change from the European to the global character of the Villa Decius activities came on 19 August 2003, when Sérgio Vieira de Mello, the High Commissioner for Human Rights, and his UN team were killed in a terrorist attack in Baghdad. On this wonderfully sunny day we learnt that the world of old values collapsed, that nothing would be as before. That a person like Sérgio can be killed for no reason at all, no matter what he did in his life, how many hundreds of thousands of people he saved or simply helped, all over the world.

Sérgio Vieira de Mello became for us a symbol of these universal values which we wanted to stand for and to promote: respect for human life, courage, international responsibility and solidarity. Supported by Sérgio's mother, Madam Gilda Vieira de Mello, and encouraged by the Brazilian Ambassador and United Nations High Commissioner for Refugees, we established the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello, the UN High Commissioner for Human Rights (2002–2003). Since 2004, together with the Panel of Judges, we have been awarding the Prize to persons and non-governmental organizations from all over the world for their special merits for peacefulcoexistence and

współistnienia i współdziałania społeczeństw, religii i kultur.

Wspierani przez naukowców, dyplomatów, dziennikarzy, organizacje pozarządowe i artystów – wszystkich tych, którzy potrafią wyrazić rzeczywistość za pomocą uniwersalnych idei i wartości wspólnych dla więcej niż jednej społeczności – zaczęliśmy budować forum dla dialogu kultur, propagowania praw człowieka i szacunku dla ludzkiej godności, oraz promować międzynarodową odpowiedzialność i solidarność z ofiarami konfliktów politycznych i etnicznych, mając cały czas Sérgio Vieira de Mello za naszego Patrona.

dr Danuta Glondys

Dyrektor Stowarzyszenia Willi Decjusza

cooperation of communities, religions and cultures.

Supported by academics, diplomats, journalists, NGOs and artists – all those who can express the reality in terms of universal ideas and values shared by more than a single community – we started building a forum of dialogue of cultures, promoting human rights and respect for human dignity, and advocating international responsibility for and solidarity with victims of political and ethnic conflicts, having all the time Sérgio Vieira de Mello as our Patron.

Danuta Glondys, Ph.D.

Director of the Villa Decius Association

Urodzony w zamożnej brazylijskiej rodzinie, Sérgio Vieira de Mello to człowiek, który poświęcił całe swoje życie ludziom, bez względu na ich

pochodzenie czy narodowość. Jego wybitna działalność i kluczowa rola w walce o pokój i porozumienie międzynarodowe, jak również fakt, że to dzięki niemu flaga ONZ znalazła się na wszystkich kontynentach świata sprawiają, że uznawany jest dziś za jednego z najwybitniejszych Brazylijczyków wszechczasów.

Sérgio Vieira de Mello poświęcił całą swoją błyskotliwą 34-letnią karierę pracy w ONZ i całe swoje życie propagowaniu praw człowieka na całym świecie. Jego nieustające zaangażowanie w terenie, zainicjowane w roku 1971 podczas wojny o niepodległość Bangladeszu, sprawiło, że na własnej skórze doświadczał cierpienia ludzi, które powodowane były międzynarodowymi konfliktami, wojnami domowymi czy brakiem politycznej stabilizacji. Sérgio Vieira de Mello pozostawił swój ślad w krajach tak różnych od siebie jak Mozambik, Bośnia czy Timor Wschodni.

Jego osobiste zaangażowanie i niezwykła energia przyczyniły się do zwiększenia roli ONZ w działaniach humanitarnych, oraz – i przede wszystkim – do przestrzegania praw człowieka przez wszystkie zaangażowane strony konfliktów.

Sérgio Vieira de Mello podejmował działania w częściach świata, uznawanych przez większość międzynarodowych biurokratów za zbyt niebezpieczne, miał więc zdecydowany i pozbawiony stronniczości pogląd na to, jakie kroki należało przedsięwziąć dla zażegnania kryzysów, w których bezpośrednio brał udział. Uznając prawo i porządek za dopełnienie działań pokojowych, wierzył, że interwencje międzynarodowe są skuteczne tylko wtedy, kiedy wspiera je praworządność. Był również przekonany, że zawsze konieczne jest nawiązywanie kontaktu z najgorszą stroną konfliktu, choćby po to, żeby móc ją jak najskuteczniej zneutralizować.

Born to an affluent Brazilian family, Sérgio Vieira de Mello was a Brazilian that dedicated his life to humanity,

without distinctions of origin or nationality. His outstanding performance and crucial role in the pursuit of international peace and understanding, carrying the flag of the United Nations to all continents, places him as one of the most outstanding Brazilians of all time.

As is well known, Sérgio Vieira de Mello dedicated his life to the promotion of Human Rights all over the world, during his brilliant 34-year career in the United Nations. His numerous field work assignments, which started in 1971, during Bangladesh's war of independence, allowed him to personally experience all the human suffering that results from international conflicts, civil wars and political unrest. He was always working in the field, in places as diverse as Mozambique, Bosnia or East Timor.

This personal involvement led him to pursue an ever-increasing role for the United Nations in humanitarian affairs, foremost of all, the observance of Human Rights for all parties involved. As he was willing to do things and go to places that most international bureaucrats would have found too risky, he had a clear and unbiased view of what measures were needed to overcome the crises in which he was involved. He saw law and order as a vital adjunct of peacekeeping and believed international intervention worked only if it was cloaked in legitimacy. He also believed that it was always necessary to engage with the worst people in a conflict, if only to see how best to neutralize them.

Jego uporczywe wysiłki w promowaniu praw człowieka sprawiły, że w roku 1996 został mianowany Asystentem Wysokiego Komisarza NZ ds. Uchodźców. Następnie w roku 1998 został Podsekretarzem Generalnym ds. Humanitarnych i Koordynatorem ds. Pomocy w Sytuacjach Kryzysowych i wreszcie w roku 2002 Wysokim Komisarzem NZ ds. Praw Człowieka.

Z pewnością można powiedzieć, że działając w obrębie rozmytych i nieprecyzyjnych granic pomiędzy pomocą humanitarną a prawem międzynarodowym, nikt nie osiągnął tak wiele jak on podejmując odważne decyzje, w oparciu o autorytet osobisty i instytucjonalny, po to żeby po prostu być skutecznym.

W roku 2003, w uznaniu jego niezwykłych kompetencji w zakresie efektywnej promocji pokoju, Sérgio Vieira de Mello został Specjalnym Wysłannikiem Sekretarza Generalnego ONZ ds. Iraku. Niestety, jego misja w Iraku została przerwana przez bezsensowny atak terrorystyczny, w którym zginął wspólnie z wieloma członkami swojego zespołu. Jednak jego spuścizna nigdy nie zostanie zapomniana, jeśli tylko uda nam się zachować i propagować podstawowe, uniwersalne wartości praw człowieka, za które oddał życie.

Polska Nagroda im. Sérgio Vieira de Mello jest jedną z tych inicjatyw, które kontynuują przesłanie jego ideałów poprzez wyrażenie uznania dla pracy tych, którzy z równą stanowczością i bez spoczynku walczą o ocalenie świata. Willa Decjusza od dziesięciu już lat promuje Nagrodę im Sérgio Vieira de Mello, przyznając ją w uznaniu działań, które są inspiracją dla wielu ludzi w Polsce i na świecie. Dlatego też Ambasada Brazylii z radością udziela wsparcia tej inicjatywie od pierwszej jej edycji, z nadzieją na wiele następnych.

Jorge Geraldo Kadri
Ambasador Brazylii w Polsce

His unrelenting efforts to the promotion of Human Rights led him to being appointed Assistant High Commissioner for Refugees in 1996, UN Undersecretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator in 1998 and finally, in 2002, the UN High Commissioner for Human Rights.

In the blurry world between humanitarian aid and international law he was as good as it gets, wielding a mixture of ambiguity and decisiveness with the personal and institutional authority to try to make it all work.

In recognition of his unrivaled competence for effective work to promote peace, he was appointed, in 2003, as the Special Representative of the UN Secretary General to Iraq. Sadly, his mission in Iraq was cut short by a senseless terrorist bomb attack which resulted in his premature death along with numerous members of his team. His legacy will never be forgotten, as long as we preserve and promote the basic universal values in the field of Human Rights, for which he gave his life.

The Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello is one of those initiatives which can assure that his ideals can live on through the recognition of those who share his unrelenting and restless fight to save the world. For ten years the Villa Decius has been promoting the Prize, giving the deserved recognition for actions that inspire people in Poland and abroad. So it is my great joy to say that the Embassy of Brazil supports this initiative since its first edition, hoping that many more will come.

Jorge Geraldo Kadri
Ambassador of Brazil to Poland

Nagroda im. Sérgio Vieira de Mello – Wysockiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka – wręczana jest przez

Stowarzyszenie Willa Decjusza osobom i organizacjom, dzięki którym rzeczywistość staje się bardziej przyjazna, a ludzie bardziej otwarci.

Najnowsza historia świata uświadamia nam, że ksenofobia, rasizm, uprzedzenia są wciąż niebezpieczne i stanowią realne zagrożenie dla rozwoju demokratycznych społeczeństw. Wojna w byłej Jugosławii, ludobójstwo w Rwandzie, konflikt w Darfurze – wyrosły na nienawiści rasowej lub etnicznej. Jednakże nie trzeba aż sytuacji wojennej, by pojawiła się nietolerancja – wobec niepełnosprawnych, imigrantów, na tle religijnym. Ten problem jest obecny także we współczesnej Europie, we współczesnej Polsce.

Wiele uczyniliśmy, by poprawić sytuację, ale mimo to wciąż obecne są przejawy różnego rodzaju dyskryminacji i nienawiści. Pojawiają się antysemityczne napisy i rysunki na pomnikach oraz macewach, a antyimigranckie slogany widnieją na murach europejskich i polskich miast. Wciąż jeszcze stereotypy i uprzedzenia prowadzą do wykluczania osób niepełnosprawnych i starszych. Dlatego powinniśmy sprzeciwić się uprzedzeniom poprzez budowanie mostów porozumienia, poprzez edukację i zmiany legislacyjne.

Poszukiwanie pokojowych, racjonalnych dróg współistnienia obywateli i narodów jest jednym z kluczowych wyzwań współczesnego świata. Prezydent Bronisław Komorowski i jego Małżonka angażują się w sprawy, które budują poczucie wspólnoty i dialogu. Szczególną uwagę poświęca Prezydent dialogowi między religiami i narodami, wskazując na potrzebę wzajemnego zrozumienia i szacunku.

The Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello named after the UN High Commissioner for Human Rights is presented by the Villa Decius

Association to persons and organizations who make the reality more friendly and people more open.

World's most recent history makes us realize the fact that xenophobia, racism, prejudice are still dangerous and continue to pose a real threat to the development of democratic societies. The war in former Yugoslavia, genocide in Rwanda, conflict in Darfur, have all bred on racial and ethnic hatred. Nonetheless, it does not take a war to see intolerance rearing its ugly head: be it towards people with disabilities, to immigrants, or intolerance on religious grounds. This problem is also present in contemporary Europe and contemporary Poland.

We have gone to great lengths to remedy the situation but even so manifestations of discrimination and hatred in their various forms are still visible. Anti-Semitic inscriptions and paintings keep appearing on monuments and Jewish tombstones, anti-immigrant slogans are to be seen on walls of European and Polish cities and towns. Stereotype and prejudice are still leading to exclusion of the disabled and the elderly. This is why we should counteract prejudice through building bridges of understanding, through education and legislative changes.

Pursuit of peaceful and rational ways to secure coexistence of citizens and nations is one of the paramount challenges of contemporary world. President Bronisław Komorowski and Mrs. Komorowska actively engage in initiatives which develop the sense of community and dialogue. The President attaches special importance to the dialogue between religions and nations pointing to the need for mutual understanding and respect. He reiterates that accord is

Spotkanie Pierwszej Damy – Anny Komorowskiej z Siostrą Rafaelą, laureatką Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello

The First Lady, Anna Komorowska, meets Sister Rafaela, laureate of the Sérgio Vieira de Mello Prize

Siostra Rafaela
i Irena Wóycicka

Sister Rafaela
and Irena Wóycicka

Powtarza, że zgoda budowana jest na prawdzie, nawet wtedy, gdy jest ona bolesna. Prezydent wspiera działania na rzecz osób niepełnosprawnych. Podczas uroczystej ratyfikacji Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych Prezydent podkreślał, że należy usuwać istniejące bariery mentalne i organizacyjne, bo to one, a nie niepełnosprawność, są przeszkodą pełnego i równego korzystania z praw i podstawowych wolności człowieka przez osoby niepełnosprawne.

Podpisując uroczyście ustawę pozwalającą na legalizację pobytu niektórych cudzoziemców Prezydent Komorowski wskazał na konieczność tworzenia całościowej, świadomej polityki imigracyjnej regulującej kwestie pobytu obcokrajowców w Polsce. Tego rodzaju działania mają na celu budowę świadomego i solidarnego społeczeństwa, które będzie przeciwdziałać ksenofobii i dyskryminacji.

Mam nadzieję, że kolejne edycje Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello pozwolą podziękować wyjątkowym osobom i organizacjom, których realna praca na rzecz pokojowego współistnienia i współdziałania społeczeństw, religii i kultur zmienia otaczającą nas rzeczywistość na lepszą, a także uczy nas dialogu i otwartości.

Irena Wóycicka

Sekretarz Stanu w Kancelarii
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

always built on truth even if the truth is painful. The President supports all actions undertaken for the benefit of the disabled persons. During the celebration of the ratification of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities he emphasized that all existing barriers, mental and organizational, have to be disposed of, because they are, and not the disabilities themselves, obstacles to full and equal participation of disabled persons in the basic human freedoms.

Taking the opportunity afforded by the ceremony of signing the act on legalization of stay of some immigrants, President Komorowski underscored the need of developing a complex and conscious immigration policy which will govern the question of residence of foreigners in Poland. Such measures are taken with the view to build a conscious society driven by solidarity and ready to counteract xenophobia and discrimination.

I hope that the subsequent editions of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello will let us thank all these exceptional people and organisations whose real work for peaceful coexistence and cooperation between societies, religions and cultures transforms our reality into a better place, and teaches us about dialogue and openness.

Irena Wóycicka

Secretary of State in the Chancellery
of the President of the Republic of Poland

W jakim miejscu znajdujemy się dziś, 10 lat po tragicznej śmierci Sérgio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka?

Można powiedzieć, że sławna chińska klątwa – Obyś żył w ciekawych czasach! – rzeczywiście się spełnia! Nieustanne wojny, zmiany klimatyczne i kryzysy gospodarcze są przyczyną bezprecedensowej katastrofy humanitarnej. Nerozwiazane konflikty w Syrii, Mali, Afganistanie i Somalii są przyczyną tragicznych losów milionów wysiedleńców. W innych miejscach świata miliony ludzi cierpią z powodu głodu, chorób, ubóstwa czy ekstremalnych warunków pogodowych i choć nie istnieją dokładne statystyki obejmujące wszystkie dane, jedno jest pewne: liczba ludzi, którzy desperacko potrzebują pomocy, jest dziś najwyższa od czasów drugiej wojny światowej.

Choć może nam się wydawać, że te głęboko kryzysowe sytuacje są nam odległe, jeśli nie powstrzymamy ich rozwoju, prędzej czy później będą miały one wpływ i na nasze życie. Weźmy na przykład Syrię, uważaną przez Wysokiego Komisarza UNHCR, António Guterres za największą katastrofę humanitarną od czasów ludobójstwa w Rwandzie. Dwa lata temu konflikt syryjski obejmował tylko Damaszek i kilka innych miast. Rok później rozprzestrzenił się już na sąsiednie kraje. A jak wygląda ta sytuacja dziś? Można powiedzieć metaforycznie, że Syria jest prawie wszędzie. Syryjczycy pukają do naszych drzwi, prosząc o pomoc i nie są w tym osamotnieni. Tuż obok stoją wszyscy biedni, głodni, zdesperowani i bezbronni z Afryki Północnej i Wschodniej czy Południowej Azji. Czy jesteśmy na nich przygotowani? Nie zawsze. Wzrasta liczba nie spoglądających poza czubek własnego nosa rasistów i ksenofobów, co sprawia, iż bezbronni czują się jeszcze bardziej wystawieni na atak.

Ci którzy z wielu powodów nie mogą szukać schronienia w innych krajach są w jeszcze gorszym położeniu. Większość z nich, cierpiąc

Where do we stand 10 years after UN High Commissioner for Human Rights Sérgio Vieira de Mello's tragic death in the Canal

Hotel bomb attack in Baghdad?

It seems that the famous Chinese curse – May you live in interesting times! – has been fulfilled. Wars, climate change and economic crises – all have brought an unprecedented humanitarian disaster upon us. Unresolved conflicts in Syria, Mali, Afghanistan, Somalia result in millions of displaced persons. Elsewhere, more millions suffer from hunger, diseases, poverty or extreme weather conditions. Although there are no statistics which cover all these figures, one thing is almost certain: the number of people in desperate need of help has never been higher since the second World War.

Though distant as they may seem to us, these crises are bound to affect all of us sooner or later if we fail to put a halt to them. Take Syria, for example, the conflict UNHCR High Commissioner António Guterres now describes as the worst humanitarian disaster since Rwandan genocide. Two years ago, it was just Damascus and several other cities. One year later all neighboring countries became affected. And today? Figuratively speaking, Syria is almost everywhere. Syrians knock at our door and cry for help. And they are not alone. The poor and the hungry, the vulnerable and the desperate from North and East Africa, South Asia are with them. Do we welcome them? Not always. Racists and xenophobes – too short-sighted to see beyond the end of their noses – are on the rise and make the vulnerable feel even more vulnerable.

Those who for various reasons cannot seek shelter in third countries are even worse off.

Syryjscy uchodźcy
w Iraku, 2012

Syrian refugees
in Iraq, 2012

Syryjscy uchodźcy
w Iraku, 2012

Syrian refugees
in Iraq, 2012

w samotności nie miałyby szansy na godne przeżycie, gdyby nie dobra wola innych ludzi.

Na szczęście te „ciekawe czasy” w których żyjemy nie tylko stają się przyczyną pojawienia się wielu potrzebujących ale i małej armii Samarytan: jednostek i organizacji, których głównym celem jest niesienie pomocy tym najbardziej potrzebującym. To bardzo ważne, żeby umieć docenić ich zasługi i wysiłek, dzięki czemu zachęcamy też innych do wspólnej pracy na tym polu.

Świat nie jest dziś bezpiecznym miejscem, ale dzięki ludziom, którzy nieustannie wkładają swój wysiłek w niesienie pomocy tym, którzy tego potrzebują, jest również miejscem, w którym cierpiący mogą znaleźć to, czego naprawdę im potrzeba w ciężkich czasach, a mianowicie nadzieję.

Dziesiąta edycja Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello to znakomita okazja, żeby zaangażować wiele krajów w zwiększenie wysiłku zmierzającego do niesienia pomocy ofiarom katastrofy humanitarnej, co wymaga zasobów finansowych, które w obecnej sytuacji są niewielkie. Doceniamy wkład Polski w niesienie pomocy w Syrii i Południowym Sudanie z nadzieją, że będzie on kontynuowany. Wszyscy przecież powinniśmy dzielić ten ciężar, ponieważ, parafrazując sławnego polskiego poety Norwida: „Ludzkość to wielki, zbiorowy obowiązek”.

Anna-Carin Ost

Przedstawiciel, Przedstawicielstwo UNHCR w Polsce

They suffer alone and had it not been for good will people, most of them would never have a chance to survive with dignity.

Luckily, these “interesting times” we have been witnessing, result not only in millions of people in need. They also produce a small army of Samaritarians: individuals and organizations whose primary aim is to deliver assistance to those who need it most. It is imperative that we recognize their merits and efforts, as by doing this we encourage others to join.

The world is a dangerous place, but thanks to those who tirelessly commit themselves people in need it is also a place where the suffering can find what they especially crave for in tough times – hope.

The 10th edition of Sérgio Vieira de Mello Prize makes an excellent opportunity to call states for greater involvement in providing victims of humanitarian disasters with assistance. Relief needs financial resources and they are scarce. We appreciate Poland’s contribution in Syria and South Sudan and hope it will continue. We all need to share the burden, because – let me paraphrase the famous Polish poet Norwid – “humanity is a great collective duty”.

Anna-Carin Ost

Representative, UNHCR Representation in Poland

Syryjscy uchodźcy
w Egipcie, 2013

Syrian refugees
in Egypt, 2013

Somalijska uchodźczyni Anab Abdisalam
Athil i jej córka Suldano Siyad Abdi, 2013

Somali Refugee Anab Abdisalam Athil and
her daughter Suldano Siyad Abdi, 2013

Syryjscy uchodźcy
w Iraku, 2013

Syrian refugees
in Iraq, 2013

Syryjscy uchodźcy
w Iraku, 2013

Syrian refugees
in Iraq, 2013

Somalijscy uchodźcy
w Kenii, 2011

Somali refugees
in Kenya, 2011

Malijscy uchodźcy w obozie
Damba w Burkina Faso, 2012

Malian refugees in Damba
camp in Burkina Faso, 2012

Dążenie do zapewnienia poszanowania godności ludzkiej i ochrony podstawowych praw człowieka w świecie należy do priorytetów

polskiej polityki zagranicznej. Polska dyplomacja aktywnie angażuje się w inicjatywy, które służą wzmocnieniu skuteczności międzynarodowych instrumentów ochrony praw człowieka, zagwarantowaniu praw obywatelskich, eliminacji przejawów dyskryminacji oraz wszelkich form wykluczenia społecznego.

W promocji uniwersalnych wartości, znajdujących swe źródło w dokumentach o tak fundamentalnym znaczeniu jak Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, wykorzystujemy szeroką paletę instrumentów dostępnych w ramach zaangażowania na forach wielostronnych (ONZ, UE, OBWE, RE) oraz w dialogu dwustronnym z państwami z całego świata, co wielokrotnie podkreślał Minister Radosław Sikorski. Ostatnio podczas 23. sesji Rady Praw Człowieka w Genewie w marcu 2013 roku.

Uwzględniając polskie doświadczenia historyczne oraz możliwości oddziaływania, zwracamy uwagę m.in. na los więźniów politycznych, stan respektowania wolności słowa i swobody zgromadzeń, poszanowanie praw mniejszości narodowych i religijnych. Przekonanie, że wolność zrzeszania się oraz nieskrępowanego prezentowania poglądów jest jednym z fundamentów demokracji, skłania nas do aktywnej promocji tych wartości i upominania się o los osób prześladowanych, zarówno w naszym sąsiedztwie, jak i w odległych od Polski częściach świata. Ponadto, nawiązując do wielowiekowej tradycji polskiej tolerancji religijnej, nasza dyplomacja angażuje się w inicjatywy wspierające poszanowanie wolności wyznania i przeciwdziałających dyskryminacji mniejszości religijnych, w tym prześladowaniom członków wspólnot chrześcijańskich.

Striving to guarantee respect for human dignity and the protection of fundamental human rights throughout the world is one

of the main priorities of the Polish foreign policy. Polish diplomacy is always actively engaged in initiatives which serve to strengthen the effectiveness of international human rights instruments, guarantee civil rights and eliminate signs of discrimination and all forms of social exclusion.

When promoting the universal values enshrined in documents of fundamental importance, such as the Universal Declaration of Human Rights, we use the broad spectrum of instruments accessible by virtue of our engagement in multilateral forums (UN, EU, OSCE, COE), as well as in bilateral dialogue with countries from all over the world, what Minister Radosław Sikorski has subsequently reiterated. Recently during the 23. session of the UN Human Rights Council.

Taking into consideration Poland's historical experience and opportunities to influence, we focus on such issues as the fate of political prisoners, the situation with regard to the respecting of freedom of speech and assembly and respect for the rights of national and religious minorities. Our belief that freedom of assembly and unrestricted expression of viewpoint are one of the bases of democracy, compels us to actively promote these values and assert the fate of the persecuted, both within our region and in distant parts of the world. What is more, drawing inspiration from the centuries-old Polish tradition of religious tolerance, our diplomatic corps commits itself to initiatives supporting respect for freedom of religion and counteracting religious minorities' discrimination, including persecution of members of the Christian community.

Minister Spraw Zagranicznych RP,
Radosław Sikorski, wygłaszający
przemówienie w trakcie segmentu
wysokiego szczebla Rady Praw Człowieka
NZ w Genewie (luty 2013)

The Polish Minister of Foreign Affairs,
Radosław Sikorski, delivering an opening
address at the high-level segment of the
UN Human Rights Council in Geneva
(February 2013)

Rada Praw Człowieka NZ w Genewie
w trakcie wystąpienia Ministra Spraw
Zagranicznych RP, Radosława Sikorskiego
(luty 2013)

The UN Human Rights Council in Geneva
during the speech by the Polish Minister
of Foreign Affairs, Radosław Sikorski
(February 2013)

W uznaniu polskiego zaangażowania w dziedzinie praw człowieka i demokracji po raz pierwszy w historii Polak, Stały Przedstawiciel RP przy Biurze ONZ, został wybrany Przewodniczącym Rady Praw Człowieka NZ.

Jednocześnie w naszych działaniach nie zapominamy o docenieniu tych, dla których promocja praw człowieka to prawdziwy sens aktywności publicznej. Polskie placówki dyplomatyczne corocznie przedkładają propozycje osób nominowanych do Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello. Są to kandydatury wybitne, o czym świadczy lista dotychczasowych laureatów – wśród nich znajdują Państwo animatorów dialogu międzynarodowego, osoby walczące z wykluczeniem społecznym i biedą, organizacje działające na rzecz pokojowego współistnienia i współdziałania społeczeństw, religii i kultur.

Ufam, że wybierani przez Kapitułę laureaci Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello poprzez swoją aktywność, pasję i zaangażowanie godnie nawiążą do Jego dorobku.

Krystyna Żurek

Dyrektor Departamentu Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej

In appreciation of Polish engagement in the field of human rights and democracy the Polish Permanent Representative to the United Nations was for the first time in history elected the President of the UN Human Rights Council.

Simultaneously, when taking action, we do not forget to appreciate those for whom the promotion of human rights encapsulates the true meaning of public service. Each year, Polish diplomatic postings put forward the names of their suggested nominees for the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello. Each one of these candidacies is outstanding, and this is reflected in the list of former winners that includes: animators of international dialogue and persons fighting against social exclusion and poverty, as well as organisations acting for peaceful co-existence and co-operation between communities, religions and cultures.

I do believe that the Laureates the Jury selected for the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello will pay due tribute to his achievements through their actions, passion and engagement.

Krystyna Żurek

Director of Department of United Nations and Human Rights, Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland

Parę tygodni po śmierci Sérgio Vieira de Mello w zamachu bombowym w Bagdadzie w lecie 2003 roku spotkaliśmy się w krakowskim

mieszkaniu Danusi Glondys i Pawła Świderskiego, który był w tym czasie Konsulem Honorowym Brazylii. Zamierzaliśmy porozmawiać o ustanowieniu nagrody, która by wieńczyła nasz wspólny projekt poświęcony promocji tolerancji i praw człowieka realizowany we współpracy z Fundacją Kultury Chrześcijańskiej ZNAK. Rozmawialiśmy o szczegółach, o tym czy nagroda ma być międzynarodowa, czy tylko polska, jaki ma mieć charakter oraz jak przedsięwzięcie sfinansować. Padło wreszcie pytanie: jak naszą nagrodę nazwać. I wtedy zaproponowałem, żeby nazwać ją imieniem zabitego niedawno w terrorystycznym zamachu specjalnego wysłannika ONZ do Iraku, brazylijskiego dyplomaty Sérgio Vieira de Mello, który był poważnym kandydatem na stanowisko sekretarza generalnego ONZ.

Pomysł ów zyskał błyskawiczną akceptację całej naszej trójki... Uważaliśmy, że w ten sposób uczymy nie tylko pamięć człowieka, który oddał swoje życie dla drogich nam wartości, ale spowodujemy, że polskie społeczeństwo dowie się czegoś więcej o nim samym i działaniach organizacji, którą reprezentował. Wydawało nam się to ważne w tym czasie, kiedy światowy terroryzm rozpoczął trwającą nadal krwawą konfrontację z wartościami cywilizacji, która stawiała na dialog, tolerancję i szacunek dla różnych kultur.

Potem wypadki potoczyły się szybko. Stowarzyszenie Willa Decjusza objęło patronat nad nagrodą, zaproponowało regulamin i powołało kapitułę. Laureatem pierwszej edycji został Tadeusz Mazowiecki, który podobnie jak de Mello pracował jako specjalny wysłannik ONZ w miejscu innego konfliktu – na Bałkanach.

Aż trudno uwierzyć, że w tym roku odbędzie się już dziesiąta edycja Nagrody imienia Sérgio

Few weeks after Sérgio Vieira de Mello's death in a terrorist bomb attack in Baghdad in summer 2003, we met in Danusia Glondys

and Paweł Świderski's home in Krakow. Paweł was at that time the Honorary Consul of Brazil. We wanted to talk about establishing a new prize, which would crown our joint project devoted to promotion of tolerance and human rights, implemented in co-operation with the Christian Culture Foundation ZNAK. We started discussing details on the prize's character, whether it should be international or just Polish and how to finance it. Then the vital question came up: how we should name the prize. I proposed that we should name it after the recently killed, in a terrorist attack, the UN Special Envoy and Brazilian diplomat – Sérgio Vieira de Mello, who was considered as a candidate for the UN Secretary-General position.

The idea was quickly approved by all our three... We thought that in this way not only will we pay tribute to a man who gave up his life for values we share, but we will also cause Polish society to get to know more about the very Sérgio and activities of the organisation he represented. We found it profoundly important at that time, when world terrorism has started the still existing bloody collision with values of civilisation advocating dialogue, tolerance and respect for different cultures.

After that, things went quickly. The Villa Decius Association took the prize under its wing, proposed its rules and organised a panel of judges. The first Laureate of the prize was Tadeusz Mazowiecki who, similarly to de Mello, worked as the UN Special Envoy to a place of another conflict, the Balkans.

It is hard to believe that this year's edition of the Prize of Sérgio Vieira de Mello is already the 10th one. We know that it has

Jan Piekło i jego azerbejdżańscy studenci

Jan Piekło and his Azerbaijan students

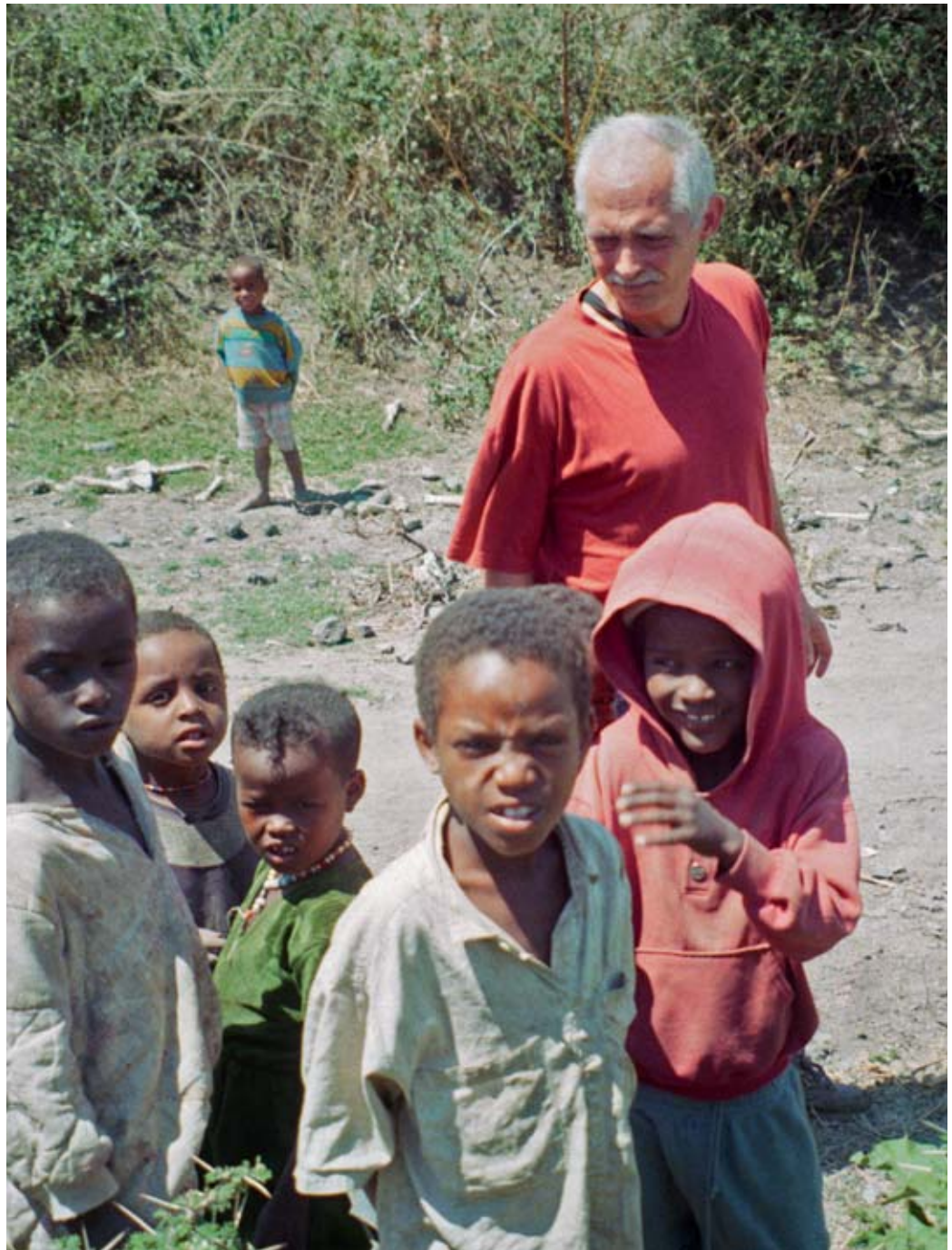
Danuta Glondys, Zimbabwe 2005

Danuta Glondys, Zimbabwe 2005

Paweł Świdorski (1951–2008),
Etiopia, 2004

Paweł Świdorski (1951–2008),
Etiopia, 2004

Vieira de Mello. Wiemy, że wpisała się ona na stałe w pejzaż ważnych wydarzeń społecznych nie tylko w Polsce i wierzymy, że także dzięki jej Laureatom świat w którym żyjemy staje się naprawdę ciut lepszy.

Jan Piekło

Dyrektor Fundacji Współpracy Polsko-Ukraińskiej
PAUCI

become an inherent part of the landscape of important social events, not only in Poland, and we do believe that also thanks to its Laureates, the world we live in becomes a bit better place.

Jan Piekło

Director of the Polish-Ukrainian Cooperation
Foundation PAUCI

Laureaci

The Laureates

Myroslaw Marynowycz

Ukraiński religioznawca, dziennikarz, tłumacz, działacz społeczny, współzałożyciel Ukraińskiej Grupy Helsińskiej i ukraińskiej Amnesty International, prezes ukraińskiego ośrodka Międzynarodowego PEN-Klubu, a obecnie prorektor Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego we Lwowie. Członek grupy doradczej ds. ekumenizmu, działającej przy zwierzchniku Ukraińskiej Cerkwi Grekokatolickiej oraz komisji „Sprawiedliwość i Pokój” działającej w ramach Cerkwi. W 2008 roku został odznaczony ukraińskim Orderem Wolności nadawanym za zasługi w utwierdzeniu suwerenności oraz niepodległości Ukrainy, rozwoju demokracji, przestrzeganiu konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela. W 2006 roku otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Myroslaw Marynowycz pełni szczególną rolę w ukraińskim życiu intelektualnym i naukowym oraz w środowisku świeckich grekokatolików, zawsze zachowując niezależną pozycję i odwagę w formułowaniu sądów. Pełni kluczową rolę w relacjach z Polską, od lat dokonując wszelkich starań na rzecz ponadnarodowego, ponadwyznaniowego i pokojowego współistnienia kultur polskiej i ukraińskiej. Jest czołowym reprezentantem ukraińskich środowisk otwartych na dialog, odrzucających postawy nacjonalistyczne i ksenofobiczne oraz opowiadających się za pojednaniem między Polakami i Ukraińcami.

2013

Myroslav Marynovych

Professor in religion studies, journalist, translator, social activist, co-founder of the Ukrainian Helsinki Group and Amnesty International, President of the Ukrainian International PEN-Club and Vice-Rector of the Ukrainian Catholic University in Lviv. He is a member of advisory group on ecumenism to the Superior of the Ukrainian Greek Catholic Church and of the “Justice and Peace” Committee, operating within the Orthodox Church. Awarded in 2008 with the Ukrainian Order of Freedom, in recognition of his achievements in consolidating the sovereignty and independence of Ukraine, development of democracy, respect for constitutional rights and individual freedoms of men and citizens. In 2006, received the Order of Merit of the Polish Republic. Myroslav Marynovych plays a special role in the Ukrainian intellectual and scientific life and the circles of secular Greek Catholics, always maintaining an independent position and courage in passing judgments. He plays a key role in relations with Poland, having for years made every effort to promote transnational interfaith and peaceful coexistence of Polish and Ukrainian cultures. He is a leading representative of Ukrainian communities open to dialogue, rejecting nationalist and xenophobic attitudes, and advocating reconciliation between Poles and Ukrainians.

Ośrodek Pomocy dla Uchodźców – Centrum Denisa Hurley'a

Jest prężną instytucją charytatywną powstałą w 2009 r. w RPA, udzielającą pomocy uchodźcom z Afryki, którzy opuścili swoje kraje z powodów politycznych lub ekonomicznych. Działaniom Centrum patronuje wieloletni Arcybiskup Durbanu Denis Eugene Hurley (1915–2004). Instytucja utrzymuje się z dotacji rządowych, darowizn zagranicznych i krajowych fundacji oraz datków prywatnych. Centrum jest unikalnym w skali kontynentu ośrodkiem udzielającym nie tylko doraźnej pomocy uchodźcom w pierwszych tygodniach ich pobytu w nowym kraju, ale również otaczającym uchodźców długotrwałą, kompleksową opieką. Centrum Denisa Hurley'a zapewnia swoim podopiecznym możliwość korzystania z programów profilaktyki zdrowotnej, oferuje pomoc w znalezieniu pracy, szkół, doksztalających kursów zawodowych, oraz zapewnia udział w programach edukacyjnych poświęconych tolerancji. Dziennie przez Ośrodek przewija się ok. 500 osób.

Refugee Aid – Denis Hurley's Centre

is a dynamic charity organisation founded in 2009 in RSA, providing aid for African refugees who had to leave their countries for political or economic reasons. The patronage over the centre was held by once a Archbishop of Durban, Denis Eugene Hurley (1915–2004). The organisation is maintained by government grants, foreign donations, local foundations and private contributions. It is a centre unique on African scale, providing not only immediate help to refugees in their first weeks in the new country, but also delivering long-term, comprehensive care. The Centre helps the refugees in taking advantage of health programmes, finding employment, schools, professional training courses, and assists them in participating in educational programmes on tolerance. Every day it gives support to almost 500 people seeking help.

2013

Polski naukowiec, dyplomata, minister spraw zagranicznych w 2005 roku. W latach 1961–1989 pracował w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych. Brał udział w pracach II fazy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE) jako członek polskiej delegacji w 1973 r. oraz w Spotkaniach KBWE w Belgradzie, Madrycie i Wiedniu. Od 1989 r. pracował w Sztokholmskim Międzynarodowym Instytucie Badań nad Pokojem (SIPRI). W latach 1992–1993 został osobistym przedstawicielem przewodniczącego KBWE ds. politycznego rozwiązania konfliktu w Naddniestrzu. 5 stycznia 2005 roku objął funkcję ministra spraw zagranicznych RP. W 2006 został przez Sekretarza Generalnego ONZ powołany na członka, a w 2008 na przewodniczącego Kolegium Doradczego Sekretarza Generalnego ONZ ds. rozbrojenia. Od 2008 roku jako współprzewodniczący dwustronnej polsko-rosyjskiej grupy ds. trudnych podejmuje działania służące wzmocnieniu dialogu między oboma państwami. Jego działalność jest przykładem głębokiego zaangażowania w pojednanie między Polską a Rosją, zwłaszcza w kontekście tragicznych wydarzeń w Smoleńsku.

2013

Polish scientist, diplomat, and in 2005 Poland's Minister of Foreign Affairs. In 1961–1989 he worked at the Polish Institute of International Affairs. In 1973, he took part in the second phase of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE) as a member of the Polish delegation, and in the meetings of the CSCE in Belgrade, Madrid and Vienna. Since 1989, he worked at the Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI). In 1992–1993, he became the personal representative of the CSCE chairman for a political solution to the conflict in Transnistria. On 5 January 2005, he was appointed Poland's Minister of Foreign Affairs. In 2006, he was engaged by the UN Secretary General as a member, and in 2008, as chairman of the Advisory Board to the Secretary-General of the United Nations on disarmament. Since 2008, as a co-chairman of bilateral Polish-Russian group for difficult matters he has taken initiatives aimed to strengthen the dialogue between the two countries. His work is an example of a deep commitment to reconciliation between Poland and Russia, especially in the context of the tragic Smolensk events.

Siostra Rafela – Urszula Nałęcz

Polska misjonarka i pedagog, twórczyni placówek misyjnych w Indiach, Republice Południowej Afryki oraz Rwandzie. W swoich działaniach szczególnie skupia się na pomocy osieroconym oraz niewidomym dzieciom.

W 1954 roku wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża, śluby wieczyste złożyła w 1963 roku. Była wieloletnim pracownikiem Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach oraz współpracownikiem Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i ich Rodzinom.

Jako misjonarka i pedagog pracowała w Indiach, gdzie założyła ośrodek dla niewidomych dzieci – najpierw sierociniec, a następnie szkołę podstawową z internatem. Pomagała też sierotom i niewidomym w Republice Południowej Afryki. W Rwandzie dzięki jej staraniom powstał pierwszy tego typu Ośrodek Edukacyjny dla Niewidomych w Kibeho.

Odnaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski przez Prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego oraz Bene Merito, Odznaką Honorową Ministra Spraw Zagranicznych. Laureatka nagrody „PONTIFICI – Budownicze-mu Mostów”, przyznawanej przez Klub Inteligencji Katolickiej w Warszawie za „zasługi w szerzeniu wartości dobra wspólnego, dialogu i poświęcenia na rzecz bliźnich”.

Sister Rafaela – Urszula Nałęcz

Polish missionary and pedagogue, creator of missionary educational centres in India, Republic of South Africa and Rwanda. In her work she is particularly focused on providing help to orphaned and blind children.

In 1954 she joined the Franciscan Sisters of the Holy Cross and took her vows in 1963. She worked for the Educational and Training Centre at Laski and cooperated with the Primate's Committee for People Deprived of their Freedom and their Families.

As a missionary and pedagogue, she worked in India, where she founded a centre for blind children; first an orphanage and then a primary boarding school. She also helped orphans and the blind in the Republic of South Africa. It is thanks to her hard work that the first centre of its type was created in Rwanda, under the name of The Kibeho Educational Centre for the Blind.

Her work was recognized by President of the Republic of Poland, Bronisław Komorowski who awarded her with the Officer's Cross of Polonia Restituta. Holder of Bene Merito Distinction of Polish Minister of Foreign Affairs and Laureate of the PONTIFICI – Building Bridges Award issued by the Warsaw Catholic Intelligence Club for “merits in promoting the values of common good, dialogue and sacrifices made for others”.

2012

Ludzie w potrzebie (Člověk v tísni)

Najstarsza w Republice Czeskiej i jedna z największych organizacji pozarządowych w Europie Środkowej, która od dwudziestu lat zajmuje się ochroną praw człowieka oraz niesieniem pomocy humanitarnej w najbardziej newralgicznych rejonach świata.

Powstała w 1992 roku z inicjatywy korespondentów wojennych i sprawozdawców wydarzeń międzynarodowych. Wkrótce po założeniu poszerzyła swoją działalność i stała się profesjonalną organizacją humanitarną. Obecnie realizuje zadania z zakresu pomocy humanitarnej, współpracy rozwojowej, promocji praw człowieka, integracji społecznej oraz działalności edukacyjnej i informacyjnej.

People in Need jest także organizatorem corocznego Międzynarodowego Festiwalu Filmów Dokumentalnych „Jeden Świat”, który poświęcony jest tematyce praw człowieka. W ramach festiwalu przyznawana jest nagroda „Homo Homini” dla osób, które przyczyniły się do rozwoju demokracji na świecie oraz szczególnie zasłużonym w pracy na rzecz praw człowieka.

People in need (Člověk v tísni)

The oldest in the Czech Republic and one of the largest non-governmental organizations in Central Europe which has worked for the protection of human rights and taking humanitarian aid to trouble areas across the world.

It was founded in 1992 by war and international correspondents and soon it expanded its areas of activities and became a professional humanitarian organization. It is currently involved in humanitarian aid, global development cooperation, promoting human rights, social integration and educational and informational activities.

People in Need is also an organizer of annual International Documentary Film Festival “One World” devoted to the theme of human rights, and grants “Homo Homini” award to people who have particularly contributed to human rights and development of democracy in the world.

2012

Arnold Wellman – Nagroda Honorowa

Obywatel Stanów Zjednoczonych, przez wiele lat wiceprezes do spraw korporacyjnych i Public Relations w amerykańskiej firmie kurierskiej UPS (United Parcel Service). W ciągu swojej wieloletniej kariery do jego obowiązków należało m. in. zarządzanie budżetem programów Społecznej Odpowiedzialności Biznesu. W ramach tej działalności wspierał rozwój społeczności lokalnych poprzez zwiększanie dostępu do edukacji dzieci i młodzieży w wielu najuboższych krajach na świecie.

Firma UPS budowała i wyposażała szkoły, a także finansowała stypendia dla dzieci m.in. w Polsce, na Ukrainie, w Indiach, Meksyku, Chinach oraz w najbiedniejszych regionach USA.

Program UPS stworzył szanse na lepszą przyszłość dla tysięcy dzieci, także tych mieszkających na terenach przygranicznych obciążonych trudnym dziedzictwem historycznym. Wybudowane szkoły powstały przy znaczącym wkładzie wolontariuszy z UPS, wśród których znajdował się sam Arnold Wellman, przedstawiciele Kongresu Stanów Zjednoczonych, a także szeregowi pracownicy, którzy pracowali fizycznie przy budowie obiektów.

W 2012 roku Arnold Wellman przeszedł na emeryturę i założył fundację charytatywną.

Arnold Wellman – Honorary Prize

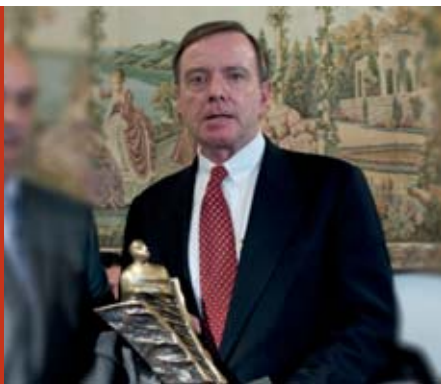
Arnold Wellman, citizen of the United States of America, for many years the Deputy Chairman for corporate affairs and public relations in US company UPS (United Parcel Service). Throughout his career he was in charge of the budget for Corporate Social Responsibility initiatives. He supported the development of local communities through increased access to education for children and young people in many countries in the world.

UPS built and equipped schools and funded grants for children in Poland, Ukraine, India, Mexico, China and the poorest regions of the USA.

The UPS programme opened opportunities for better future to many thousands of children, including those living in the borderland areas which share difficult historical experience. Schools were built with an involvement of many voluntary workers from UPS, including Arnold Wellman himself, representatives of US Congress and many people who physically helped building the schools.

In 2012 Arnold Wellman retired and established a charity foundation.

2012

Hassan Omar Hassan

Prawnik, działacz na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego w Kenii. Wiceprzewodniczący Kenijskiej Komisji Obrony Praw Człowieka. Założyciel Muzułmańskiej Rady Konsultacyjnej i „Muungano wa Mageuzi” („Ruchu na Rzecz Zmian”), których celem było wzmocnienie procesów demokratycznych i doprowadzenie do wyborów powszechnych w roku 2002.

Szczególnie zaangażowany w działania na rzecz zwalczania podziałów etnicznych, religijnych i kulturowych, wykorzystywanych dla osiągnięcia doraźnych celów politycznych. Rzecznik ochrony praw kobiet oraz poprawy warunków w obozach dla uchodźców zlokalizowanych w Kenii. Orędownik zmian konstytucyjnych, reform politycznych i programu ochrony świadków.

Hassan Omar Hassan

Lawyer and activist calling for creation of civil society in Kenya. Vice-president of the Kenya National Commission on Human Rights. Founder of the Muslim Consulting Council and “Muungano wa Mageuzi” (“Movement for Change”) which both aimed at strengthening democratic processes and carrying free elections in 2002.

Particularly engaged in actions for fighting ethnic, religious and cultural divisions which are used to attain short-term political objectives. Advocate of women’s rights and improvement of conditions in Kenyan refugee camps. Promoter of constitutional changes, political reforms and a witness protection programme.

2011

Organizacja pozarządowa, założona w Krakowie w 2002 przez absolwentów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego z inicjatywy dr Haliny Nieć w celu promowania i poszanowania praw człowieka, udzielania bezpłatnej pomocy prawnej oraz realizacji projektów z zakresu edukacji i demokratyzacji.

Organizacja świadczy pomoc prawną w sprawach cywilnych, pomaga uchodźcom i innym cudzoziemcom poszukującym ochrony w Polsce, prowadzi szkolenia z zakresu praw człowieka i ochrony uchodźców, monitoruje areszty i przejścia graniczne pod względem standardów traktowania oraz dostępu do procedury uchodźczej i przestrzegania zasady non-refoulement.

Centrum współpracuje z Policją i Fundacją La Strada w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi oraz uczestniczy z pracach Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Centrum jest partnerem wykonawczym Biura Wysokiego Komisarza NZ ds. Uchodźców.

Halina Nieć Legal Aid Centre, (HNLAC) is a NGO opened in Krakow in 2002 by graduates of the Faculty of Law and Administration of the Jagiellonian University, as the initiative of Halina Nieć, Ph.D., to promote and respect human rights, provide legal aid free of charge and implement projects related to education and democratisation.

The organisation provides legal aid in civil law cases, helps refugees and other foreigners seeking protection in Poland, organises trainings on human rights and refugee protection, monitors prisons' and border crossings' standards of treatment and accessibility to refugee procedures, as well as their observance of the principle of no-refoulement.

HNLAC cooperates with police and La Strada Foundation in counteracting human trafficking and participates in works of the Team for Matters of Trafficking in Human Beings of the Ministry of the Interior and Administration. The Centre is an executive partner of the Office of United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR).

2011

Bernard Kouchner – Nagroda Honorowa

Francuski lekarz, polityk, działacz w obszarze pomocy humanitarnej. W latach 1988–2010 pełnił funkcje ministra ds. pomocy humanitarnej, ministra zdrowia i ministra spraw zagranicznych w kilku francuskich rządach.

W latach 1999–2001 Wysoki Przedstawiciel Sekretarza Generalnego NZ i szef Tymczasowej Administracji w Kosowie. Od 1968 roku organizator i uczestnik misji humanitarnych niosących pomoc ofiarom katastrof nuklearnych, przemysłowych i politycznych, m.in. w Biafrze, Jordanii, Libanie, Sajgonie.

Współzałożyciel organizacji „Lekarze bez granic” (1971), założyciel organizacji „Lekarze świata” (1980) oraz fundacji na rzecz walki z AIDS i pomocy osobom bezdomnym (1993).

Rzecznik interwencji humanitarnej. Z jego inicjatywy Francja przedstawiła, a Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych przyjęło rezolucję dotyczącą stworzenia „korytarzy humanitarnych” umożliwiających dostęp lekarzom i organizacjom niosącym pomoc humanitarną do krajów ogarniętych pożogą wojenną lub dotkniętych katastrofami naturalnymi.

Bernard Kouchner – Honorary Prize

French doctor, politician and activist for humanitarian help. From 1988 to 2010, he was the Minister for Humanitarian Action, Minister of Health and Minister of Foreign Affairs in several French governments.

In 1999–2001, nominated as UN Special Representative and Head of the United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK). Since 1968, he organised and participated in numerous humanitarian missions for victims of nuclear, industrial and political catastrophes, among others in: Biafra, Jordan, Lebanon, Saigon.

Co-founder of “Doctors Without Borders” (1971) and “Doctors of the World” (1980) organisations, as well as a foundation for fighting against AIDS and helping homeless (1993).

On his initiative, France presented and the UN General Assembly adopted a resolution on creating “humanitarian channels” enabling doctors and humanitarian aid organisations to access countries which are war-stricken or affected by natural disasters.

2011

Nagy El-Khoury, Maronita, dyrektor Stowarzyszenia Absolwentów Collège Notre-Dame de Jamhour oraz Szejk Mohammad al-Nokkari, były dyrektor generalny Dar Al. Fatwa i szef Biura Sunnickiego Muftiego Republiki Libańskiej są działaczami na rzecz dialogu chrześcijańsko-muzułmańskiego w Libanie.

Dzięki ich staraniom od 2007 roku każdego 25 marca, w Dniu Zwiastowania Najświętszej Marii Panny, odbywają się w Libanie spotkania chrześcijańsko-muzułmańskie, które stanowią inspirację dla dialogu międzyreligijnego w całym regionie.

Dzień Zwiastowania NMP, opisany zarówno w Biblii, jak i w Koranie, uznany został w 2010 roku za oficjalne libańskie chrześcijańsko-muzułmańskie święto. Gościem honorowym uroczystości w dniu 25 marca 2010 roku był Lech Wałęsa, były Prezydent RP.

Nagy El-Khoury, Maronite and the director of the Alumni Association of Notre Dame de Jamhour College; and Sheikh Mohammad al-Nokkari, former executive director of Dar Al. Fatwa and the head of the Office of Sunni Mufti of the Lebanese Republic, are both activists for Christian-Muslim dialogue in Lebanon.

In 2007, thanks to their efforts, 25th March – the Day of the Annunciation of the Blessed Virgin Mary – has become the day of regular meetings between Christians and Muslims in Lebanon and interreligious dialogue throughout a whole region.

In 2010 the Day of the Annunciation of the B.V.M, described both in the Bible and in the Koran, was recognized by Lebanese authorities as the Christian-Muslim national holiday. During its celebrations on 25 March 2010, the former President of the Republic of Poland, Lech Wałęsa was its guest of honour.

2010

Stowarzyszenie Memorial

Stowarzyszenie działa od 1989 roku na rzecz zachowania pamięci o ofiarach represji stalinowskich i późniejszych represji politycznych w krajach dawnego ZSRR. Memorial prowadzi działalność dokumentacyjną, archiwizacyjną, badawczo-historyczną, prawną i edukacyjną dotyczącą politycznych uwięzień i zesłań oraz monitoring współczesnych aktów naruszania praw człowieka.

Dzięki Memoriałowi powstały powszechnie dostępne wystawy, zbiory dokumentów i specjalistyczne biblioteki gromadzące materiały dotyczące prześladowań politycznych w totalitarnym systemie komunistycznym.

W 1991 roku z inicjatywy Stowarzyszenia uchwalona została ustawa o Rehabilitacji Ofiar Represji Politycznych przywracająca cześć setkom tysięcy obywateli byłego ZSRR, a dzień 30 października ustanowiono Dniem Pamięci Ofiar Represji Politycznych.

The Memorial Association

The Memorial Association has operated since 1989 striving to preserve the memory of the victims of Stalinist repression and the subsequent political repressions in countries of the former USSR. Memorial carries out documentary, archival and historical research, legal and educational activities on political imprisonments and exile, as well as monitors human rights violations.

Thanks to the Association, publicly available exhibitions, collections of documents and specialist libraries that gather materials on political repressions during totalitarian communist system, were created.

In 1991, on the initiative of the Memorial, the Act on Rehabilitation of Victims of Political Repression was enacted to restore the honour of thousands of citizens of the former Soviet Union and 30 October was set the Day of Remembrance for the Victims of Political Repression.

2010

Andrzej Przewoźnik (1963–2010) – Nagroda Honorowa

Historyk, publicysta, w latach 1981–1989 związany z NSZZ „Solidarność”. Redaktor naczelny czasopisma „Niepodległość”. Od 1992 roku sekretarz generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Zaangażowany w budowę polskich cmentarzy wojennych w Katyniu, Miednoje i Charkowie, cmentarza i pomnika ofiar zbrodni w Jedwabnem, odbudowę Cmentarza Obrońców Lwowa. Wiceprzewodniczący Komisji ds. Upamiętnienia Ofiar Zbrodni Katyńskiej przy Prezesie Rady Ministrów (1994–1998). Członek rad muzealnych, m.in. Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, Muzeum Niepodległości w Warszawie, Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu, Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

Zginął 10 kwietnia 2010 roku w katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem.

Andrzej Przewoźnik (1963–2010) – Honorary Prize

Historian, columnist, involved in the activities of the Independent Self-governing Trade Union “Solidarity” in the years 1981–1989. The editor-in-chief of “Niepodległość” magazine. From 1992 he served as the Secretary General of the Council for the Protection of World War II memorials.

He was involved in the construction of Polish war cemeteries in Katyn, Mednoye and Kharkov, war cemetery and a memorial to victims of the crimes in Jedwabne, as well as restoration of the Cemetery of the Defenders of Lviv. He was a vice-president of the Committee for Commemorating Katyn Victims at the Prime Minister’s Office (1994–1998). Member of museum councils, including: Auschwitz-Birkenau State Museum, Museum of Independence in Warsaw, Central Museum of Prisoners-of-War in Łambinowice-Opole, Warsaw Uprising Museum, World War II Museum in Gdansk.

He died tragically on 10 April, 2010 in a presidential plane crash near Smolensk.

2010

Fatos Lubonja

Albański pisarz i publicysta, działacz na rzecz praw człowieka. W roku 1974 aresztowany za działalność publicystyczną i skazany na siedemnaście lat więzienia. Po odzyskaniu wolności w 1991 roku członek Forum Praw Człowieka i wydawca czasopisma „Përpkjka” („Wysiłek”). Członek Albańskiego Komitetu Helsińskiego. Autor wielu książek i publikacji, m.in.: „Në vitin e shtatëmbëdhjetë” („W siedemnastym roku”), 1994; „Ploja e mbrame” („Ostatnia rzeź”), 1994; „Ridënimi” („Ponowne skazanie”), 1996; „Liri e kërcënuar” („Wolność zagrożona”), 1999; „Trashëgimia kulturore e Shqipërisë në rrezik” („Zagrożone dziedzictwo kulturowe Albanii”), 1999. W języku polskim nakładem wydawnictwa Pogranicze ukazała się „Albania – wolność zagrożona” (2005).

Fatos Lubonja

Albanian writer and publicist and human rights activist. In 1974, he was imprisoned for his writing activity and was sentenced to 17 years' imprisonment. After his release from prison in 1991, involved in Human Rights Forum and a publisher of the quarterly review “Përpkjka” (“Endeavour”). Member of the Albanian Helsinki Committee. Author of many books and publications: “In the Seventeenth Year” (1994), “The Final Slaughter” (1994), “The Second Sentence” (1996), “Threatened Freedom” (1999), “Albania’s Heritage in Danger” (1999). His “Albania – Threatened Freedom” was published in Polish by the Pogranicze Publishing House (2005).

2009

Misja Wsparcia Narodów Zjednoczonych dla Iraku – UNAMI

Misja, kierowana przez Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego NZ ds. Iraku, otrzymała uprawnienia do wspierania rządu i obywateli Iraku w zakresie dialogu politycznego, pojednania narodowego, przeprowadzania procesów wyborczych, planowania spisów powszechnych, a także moderowania dialogu regionalnego, promowania ochrony praw człowieka oraz reformowania systemu prawnego.

UNAMI odegrało kluczową rolę w przygotowywaniu projektu konstytucji Republiki Iraku przyjętej w 2005 roku, w przeprowadzaniu wyborów różnych szczebli oraz w koordynacji wysiłków humanitarnych ONZ. Aktualnie misja współpracuje z rządem Iraku w zakresie ustanowienia Niezależnej Wysokiej Komisji ds. Praw Człowieka, której celem będzie promocja i ochrona praw wszystkich Irakijczyków zgodnie ze standardami międzynarodowymi. Siedziba główna UNAMI znajduje się w Bagdadzie, biura terenowe w Erbil, Basrze i Kirkuku, a placówki zagraniczne w Kuwejcie, Ammanie i Teheranie.

The United Nations Assistance Mission for Iraq (UNAMI)

Headed by the Special Representative of the UN Secretary-General for Iraq, UNAMI is mandated to advise and assist the Government and people of Iraq on inclusive political dialogue and national reconciliation, the electoral process and in the planning for a national census, facilitating regional dialogue, and promoting the protection of human rights, judicial and legal reform.

UNAMI has played a crucial role in providing significant support in the drafting of the Iraq's 2005 Constitution, assisting in six elections and coordinating UN humanitarian efforts. After having successfully helped establish, train and advise Iraqi first High Electoral Commission, the Mission is currently assisting the Government establish an Independent High Commission for Human Rights to promote and protect the rights of all Iraqi people according to international standards. UNAMI is headquartered in Baghdad with offices inside Iraq (Erbil, Basra and Kirkuk) and outside the country, in Kuwait, Amman and Teheran.

2009

**Leopold Unger (1922-2011) –
Nagroda Honorowa**

Polski dziennikarz żydowskiego pochodzenia, publicysta, eseista, komentator spraw międzynarodowych, znany pod pseudonimami Brukselczyk i Pol Mathil. W czasie II wojny światowej przebywał w Rumunii, gdzie od 1948 roku był korespondentem Polskiej Agencji Prasowej w Bukareszcie. Po wojnie dziennikarz „Życia Warszawy”, z powodów politycznych usunięty z redakcji (1967), a w 1969 roku zmuszony do emigracji.

Od 1969 roku publicysta „Le Soir” w Brukseli, stały współpracownik paryskiej „Kultury”, „Radia Wolna Europa – sekcja polska radia BBC”, a także „International Herald Tribune”. Publicysta „Gazety Wyborczej”. Laureat nagrody Polskiego PEN Clubu i Nagrody Orła Jana Karskiego.

**Leopold Unger (1922-2011) –
Honorary Prize**

Polish journalist of Jewish descent, columnist, essayist, commentator of international affairs, widely known under pen names Brukselczyk or Pol Mathil. During the Second World War he stayed in Romania, where since 1948 he worked as a correspondent for the Polish Press Agency in Bucharest. After the war, he worked in Warsaw for the daily “Życie Warszawy”. In 1967 removed from the editorial team for political reasons and forced to leave Poland in 1969.

Since 1969 a publicist for the Brussels daily “Le Soir” and collaborator of “Kultura” (Paris), “Radio Free Europe – Polish section of BBC” and “International Herald Tribune”. A regular columnist for the daily “Gazeta Wyborcza”. Received the Polish PEN Club Award and the Jan Karski Eagle Award.

2009

Krystyna Pryjomko-Serafin

W 1940 roku, jako dziecko została zesłana z rodziną do Archangielska. W latach 1942–1948 znalazła schronienie w obozie w Tenger (obecnie Tanzania) przeznaczonym dla matek z dziećmi, które zdołały uciec z wygnania w Rosji i oczekiwały tu zakończenia wojny.

W roku 2002 wraz z synem powróciła z Wielkiej Brytanii do Arushy i zainicjowała działania na rzecz stworzenia schroniska dla uratowanych dzieci więźniarek tamtejszego zakładu karnego. Dzięki ofiarności innych byłych „Afrykańczyków” oraz wsparciu misjonarza, ks. Jacka Rejmana i siostr ze zgromadzenia św. Gemmy Galgani w 2005 roku Dom Św. Gabriela rozpoczął swoją działalność. Schronisko przywraca swoim podopiecznym utracone dzieciństwo, zapewnia opiekę, wyżywienie i dostęp do edukacji.

Krystyna Pryjomko-Serafin

In 1940, as a child, she and her family were sent to exile to Arkhangelsk. Between 1942 and 1948, she found a shelter in the settlement of Tengeru (today's Tanzania), together with mothers and children who had escaped the misery of Russia and were waiting for the war's end.

In 2002, together with her son, she moved from Great Britain to Arusha and initiated actions aiming at establishing a shelter for saved children of the women-prisoners from the nearby prison. With the funding from the former "Africans" and support of the missionary Father Jacek Rejman and St. Gemma Galgani Sisters, St. Gabriel Home started its operation in 2005. The Home restores the children their lost childhood, provides them with care, food and access to education.

2008

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Helsińska Fundacja Praw Człowieka w Polsce, z siedzibą w Warszawie, została założona w 1989 roku. Jej powstanie poprzedziła działalność Komitetu Helsińskiego w Polsce, który pracował w podziemiu od 1982 roku.

Obecnie Helsińska Fundacja Praw człowieka jest jedną z najbardziej doświadczonych i profesjonalnie działających organizacji zajmujących się prawami człowieka w Europie. Fundacja prowadzi szereg programów prawnych, m.in.: Program Spraw Precedensowych, Obserwatorium wolności mediów w Polsce, Program Pomocy dla Uchodźców i Migrantów. Ekspert Fundacji zajmują się również szeroko zakrojoną działalnością edukacyjną, obejmującą liczne międzynarodowe szkolenia z zakresu praw człowieka oraz działalnością popularyzatorską, organizując m.in. Międzynarodowy festiwal filmowy „WATCH DOCS. Prawa człowieka w filmie”.

2008

The Helsinki Foundation for Human Rights

The Helsinki Foundation for Human Rights in Poland, based in Warsaw, was established in 1989. Its creation was preceded by the activity of the Helsinki Committee in Poland, which existed in the underground since 1982.

Currently, the Helsinki Foundation for Human Rights is one of the most experienced and professional non-government organisations active in the field of human rights in Europe. The foundation carries out numerous legal programmes: The Precedential Cases Program, the Observatory Freedom of Media in Poland, Immigrant and Refugee Help Programme and its experts carry out large-scale educational activities, including numerous international trainings on human rights and, as well as popularizing activities, such as the International Film Festival “WATCH DOCS. Human Rights in Film”.

Szewach Weiss – Nagroda Honorowa

Profesor nauk politycznych, publicysta, polityk, dyplomata, były ambasador Izraela w Polsce. Wykłada m.in. w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, twórca Centrum Badań Stosunków Polsko-Izraelskich i Instytutu Stosunków Izraelsko-Polskich na Uniwersytecie w Tel Awiwie.

Przewodniczący Rady Instytutu Pamięci Yad Vashem. W latach 1992–1996 Przewodniczący Knesetu. Działacz na rzecz upowszechniania wspólnej historii Polaków i Żydów oraz poprawy obustronnych stosunków. Laureat wielu nagród. Odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Zasługi RP (2004) i Odznaką Honorową Bene Merito Ministra Spraw Zagranicznych RP.

Shevah Weiss – Honorary Prize

Professor of political science, publicist, politician, diplomat and the former Ambassador of Israel to Poland. He lectures at the Institute of Political Science of the Warsaw University, founder of the Research Centre for Israeli-Polish Relations and the Institute of Israeli-Polish Relations at the University of Tel Aviv.

He chairs the Scientific Council Yad Vashem. In 1992–1996, he was the Chairman of Knesset. He actively works for popularising the mutual Polish-Jewish history and developing mutual relations. Laureate of many prizes. In 2004 honoured with the Grand Cross of Order of Merit of the Republic of Poland and awarded with the Honorary Distinction “Bene Merito” by the Polish Minister of Foreign Affairs.

2008

Michał Żejmis – Wyróżnienie Specjalne

Pracownik Biblioteki Narodowej w Warszawie i dziennikarz Radio Polska Live. Z wykształcenia politolog, badacz uwarunkowań integracji cudzoziemców, osób niepełnosprawnych oraz regionalnego rynku pracy. Współpracownik Instytutu Polityki Społecznej Uniwersytetu Warszawskiego i koordynator Migranckiego Portalu Wiedzy. Współzałożyciel Instytutu Kultury Białoruskiej i Fundacji Rozwoju „Oprócz Granic”. Autor wielu publikacji naukowych.

Inicjator działań na rzecz przełamywania barier kulturowych i uprzedzeń wobec uchodźców ze Wschodu. Promotor kultury Rosjan, Białorusinów i Ukraińców. Uczestnik projektów adresowanych do uchodźców i wpływających na ich szybszą adaptację społeczną.

Michał Żejmis – Special Distinction

Works at the National Library in Warsaw and as a reporter in Radio Polska Live. Political scientist by education, researcher in foreigners and disabled people integration determinants, and in regional labour market. He cooperates with the Institute of Social Policy of the Warsaw University and coordinates the “Migrant Knowledge Website”. Cofounder of the Institute of Belorussian Culture and the Foundation for Development “Beyond Borders.” Author of many scientific publications.

Initiator of activities which serve overcoming cultural barriers and prejudice against refugees from the East. Promoter of Russian, Belorussian and Ukrainian cultures. Participant of projects addressed to refugees and influencing their quicker social adaptation.

2008

Maryna Hulia

Nauczycielka języka rosyjskiego, propagatorka kultury rosyjskiej, białoruskiej i ukraińskiej. Od 2005 roku związana z Polskim Stowarzyszeniem Edukacji Prawnej. Organizatorka wystaw białoruskich artystów, m.in. Pawła Wojnickiego i Aleksandra Litina, a także wystawy batików Eleny Dzikavitskiej, uchodźczynie politycznej.

Inicjatorka i kierowniczka zbiorów darów na rzecz Dzieci Biesłanu i uchodźców czeczeńskich. Priorytetem jej działań jest promowanie pokojowego współistnienia społeczeństw, religii i kultur oraz przełamywanie stereotypów w postrzeganiu uchodźców i „obcych” – więźniów, byłych więźniów i ich rodzin. Jej działania aktywizują grupy społeczne i pozwalają imigrantom na szybszą i lepszą adaptację do nowych realiów kraju, w którym przebywają.

Maryna Hulia

Russian teacher and promoter of Russian, Belorussian and Ukrainian cultures. Since 2005 affiliated to the Polish Association for Legal Education. Curator of exhibitions of Belorussian artists, among others, Paweł Wojnicki and Aleksander Litin, and also the batik exhibition of Elena Dzikavitska, political refugee.

She initiates and manages charity collections for Children of Beslan and Chechen refugees. Her priority is to promote peaceful coexistence of societies, religions and cultures, as well as overcoming stereotypes in perceiving refugees and “others” – prisoners, former prisoners and their families. Her actions stimulate activities of social groups and enable immigrants to adapt better and quicker to the reality of their new country of residence.

2007

Stowarzyszenie Magurycz

Stowarzyszenie Magurycz z siedzibą we wsi Nowica w Beskidzie Niskim jest organizacją non profit, której 27-letnia działalność opiera się na pracy społecznej wolontariuszy z Polski i Ukrainy.

Celem działalności Stowarzyszenia jest ochrona dziedzictwa kulturowego, a w szczególności sztuki sepulkralnej na cmentarzach wyznaniowych (rusińskich, ukraińskich, żydowskich, polskich, niemieckich) oraz małej sakralnej architektury przydrożnej, które zostały pozbawione opiekunów w wyniku wojen i przesiedleń w południowo-wschodniej Polsce i Ukrainie.

Ważną częścią działalności Stowarzyszenia jest popularyzacja idei ochrony wielokulturowego dziedzictwa oraz przybliżanie jego wartości poprzez warsztaty kamieniarskie, wystawy, działalność teatralną i wydawniczą.

Magurycz Association

The Magurycz Association is a non-profit organisation based in Nowica in the Low Beskid Montains. The 27 years long period of the Association's activity is based on the social work of volunteers from Poland and Ukraine.

The Association aims at protecting the cultural heritage, focusing on the sepulchral art (stone masonry) of the denominational cemeteries (Rusyn, Ukrainian, Jewish, Polish, German) and on the roadside sacral architecture, which were abandoned after wars and resettlements in South-Eastern Poland and Ukraine.

A very important part of the Association's activity is promoting the concept of multicultural heritage and presentation of its values through the stone masonry workshops, exhibitions, as well as theatrical and publishing activities.

2007

Aleksandr Milinkiewicz

Doktor matematyki i fizyki, docent Uniwersytetu Grodzieńskiego i Uniwersytetu w Algierze. W latach 1990–1996 zastępca przewodniczącego Grodzieńskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego ds. Kultury, Edukacji, Medycyny, Sportu, Młodzieży i Stosunków Międzynarodowych. Od 1996 roku przewodniczący Grodzieńskiego Zjednoczenia Społecznego „Ratusza”, zlikwidowanego wyrokiem sądowym w 2003 roku.

Lider opozycji białoruskiej. Założyciel i lider Ruchu Społecznego „Za wolność”. Wspólny kandydat całej opozycji demokratycznej w wyborach prezydenckich w 2006 roku. Honorowy członek Związku Polaków na Białorusi. Laureat m.in. Nagrody Sacharowa (2006) i Nagrody im. Kazimierza Pułaskiego „Rycerz Wolności” za promowanie wolności, sprawiedliwości i demokracji (2007).

Aleksandr Milinkevich

Holds a Ph.D. in mathematics and physics; Assistant Professor of the Grodno State University and the University in Algiers. In 1990–1996 he was a Deputy Chairman of the Grodno City Executive Committee for Culture, Education, Medicine, Sport, Youth and International Relations. From 1996 he acted as the President of the Grodno District Social Association “Ratusz” which was shut down by a court order in 2003.

Leader of the Belarus opposition. Founder and leader of the “Movement for Freedom”. He was the candidate of whole democratic opposition in presidential elections of 2006. Honorary member of the Union of Poles in Belarus. Laureate i.a. of the Sakharov Prize (2006), and the Casimir Pulaski Foundation: Knight of Freedom Award for promoting freedom, justice and democracy (2007).

2006

Festiwal Kultury Żydowskiej

Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie zostało założone w marcu 1995 roku w celu organizowania dorocznego Festiwalu Kultury Żydowskiej oraz innych działań na rzecz kultury i dziedzictwa żydowskiego. Festiwal jest jednym z najstarszych i największych tego typu wydarzeń na świecie i jednym z najbardziej rozpoznawanych w Polsce.

Ponad dwieście wydarzeń festiwalowych w ciągu dziesięciu dni każdego roku prezentuje współczesną kulturę tworzoną przez Żydów w Izraelu i całej Diasporze, oraz daje szansę międzynarodowej publiczności na osobiste spotkanie z kulturą żydowską i jej doświadczenie w bardzo bogatym programie warsztatów. Wszystko to ma na celu budowanie porozumienia, tolerancji i szacunku dla innych kultur, religii i poglądów.

Jewish Culture Festival

Jewish Culture Festival Association in Krakow was established in March 1995 in order to organise annual Jewish Culture Festival and to stimulate other activities related to the Jewish heritage and culture. The festival is one of the oldest and the biggest such events in the world and, definitely, the one most recognized in Poland.

Every year, over 200 festival events organized in just ten days, present contemporary Israeli and Diaspora Jewish culture and enable their international audience a personal contact with Jewish culture and experience via abounding workshops programme. The Festival aims at building understanding, tolerance and respect for other cultures, religions and opinions.

2006

Ojciec Marian Żelazek SVD (1918–2006)

Polski duchowny rzymskokatolicki, misjonarz werbista. W czasie II wojny światowej więzień obozu koncentracyjnego w Dachau. Absolwent studiów teologicznych w rzymskim Instytucie Anselmianum. Od 1950 roku misjonarz w Kesramal na północy indyjskiego stanu Orisa, pracujący na rzecz edukacji marginalizowanego plemienia rdzennych mieszkańców Indii – Adiwasów. Założyciel 165 szkół. Od 1975 roku oddany działalności społecznej, edukacyjnej, charytatywnej i medycznej na rzecz trędowatych w stworzonym przez siebie leprozorium w Puri nad Zatoką Bengalską. Orędownik dialogu ekumenicznego, twórca Centrum Duchowości św. Arnolda w Orisie. W 2002 roku nominowany do Nagrody Nobla.

Father Marian Żelazek, SVD (1918–2006)

Polish Roman Catholic priest, a missionary and member of the Societas Verbi Divini. During the Second World War, a prisoner of the Dachau concentration camp. Graduate of theological studies at the Anselmianum Institute in Rome. Since 1950, he worked as a missionary in Kesramal, Northern part of the Indian Orissa state, teaching native tribal inhabitants of India, Adivasi. He founded 165 schools. Since 1975 he devoted his life to social, educational, charity and medical work for people suffering from leprosy in a leprosarium which he opened in Puri, the Bay of Bengal. Advocate of ecumenical dialogue, founder of the St. Arnold Spirituality Centre in Orissa. In 2002, he was nominated to Nobel Prize.

2005

Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Niezależna polska organizacja pozarządowa działająca na rzecz porozumienia europejskiego i wzajemnego poszanowania narodów, społeczności i jednostek oraz wspierania rozwoju europejskiego społeczeństwa obywatelskiego.

Krzyżowa jest miejscem współpracy i dialogu, tętniącym życiem dzięki różnorodności spotykających się tutaj ludzi, ich pomysłom i działaniom.

Siedzibą Fundacji jest kompleks pałacowy w Krzyżowej na Dolnym Śląsku, niegdyś majątek rodziny von Moltke, w którym w czasach nazizmu działała grupa opozycyjna „Krağ”. W 1989 roku w Krzyżowej odbyła się historyczna Msza Pojednania z udziałem Premiera Rządu RP Tadeusza Mazowieckiego i Kanclerza Niemiec Helmuta Kohla.

2005

“Krzyżowa” Foundation for Mutual Understanding in Europe

Independent Polish NGO advocating European understanding and mutual respect between nations, communities and individuals, and facilitating development of the European civil society.

“Krzyżowa” is a place of cooperation and dialogue, vibrating with energy of life thanks to diversity of people meeting there, their ideas and actions.

The Foundation has its seat in a palace complex at Krzyżowa in the Lower Silesia Region, the place which was once belonged to the family von Moltke and was a centre of operation for “Krağ” opposition group during the Nazi times. In 1989, Krzyżowa witnessed a historic Reconciliation Mass, which brought the Polish Prime Minister Tadeusz Mazowiecki and the German Chancellor Helmut Kohl together.

Tadeusz Mazowiecki

Pierwszy premier III Rzeczypospolitej Polskiej (1989–1991). Polityk, publicysta, działacz społeczny. Założyciel i redaktor naczelny miesięcznika „Więź” i tygodnika „Solidarność”. W sierpniu 1980 roku przewodniczący Komisji Ekspertów Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Stoczni Gdańskiej. W latach 1981–1982 internowany. Doradca Lecha Wałęsy i Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność”. W 1989 roku jeden z głównych negocjatorów Okrągłego Stołu. Założyciel oraz przewodniczący Unii Demokratycznej i Unii Wolności. Poseł na sejm (1991–2001) i przewodniczący sejmowej Komisji Integracji Europejskiej. W latach 1992–1995 Specjalny Wysłannik Komisji Praw Człowieka Narodów Zjednoczonych do byłej Jugosławii. Jeden z głównych twórców Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (1997). Kawaler Orderu Orła Białego, laureat wielu polskich i zagranicznych nagród. Od 2010 Doradca Prezydenta RP ds. polityki krajowej i międzynarodowej.

2004

Tadeusz Mazowiecki

The first Prime Minister of the Third Republic of Poland (1989–1991). Politician, journalist and social activist. Founder and editor of the “Więź” magazine and the weekly “Solidarność.” During August 1980, he was the chairman of the Commission of Experts working with the Inter-Factory Strike Committee at the Gdansk Shipyard. Interned in the period of 1981–1982. Advisor to Lech Wałęsa and the National Executive Committee of the Independent Self-governing Trade Union “Solidarity”. One of the chief negotiators at the Round Table talks of 1989. Co-founder and leader of the Democratic Union Party and the Freedom Union. Member of Parliament (1991–2000) and the Chairman of the Parliamentary Commission for European Integration. In 1992–1995 the Special Rapporteur of the UN Commission on Human Rights to the former Yugoslavia. One of the main authors of the Constitution of the Republic of Poland (1997). Awarded with the Order of the White Eagle and numerous Polish and international prizes. Since 2010 National and International Policy Advisor to the President of the Republic of Poland.

Stowarzyszenie „Jeden Świat”

Poznańskie Stowarzyszenie „Jeden Świat” jest polskim oddziałem międzynarodowej organizacji Service Civil International. Działając w duchu międzynarodowej solidarności, sprawiedliwości społecznej i zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju realizuje szereg lokalnych i międzynarodowych projektów wolontariackich i edukacyjnych, których nadrzędnym celem jest budowanie kultury pokoju. Wykorzystując różnorodne metody pracy i czerpiąc z bogactwa wielokulturowości kieruje swoje działania wielu grup odbiorców: młodzieży i seniorów, dzieci i rodziców, nauczycieli i przedstawicieli sektora prywatnego. Wolontariusze Stowarzyszenia angażują się w projekty dotyczące antydyskryminacji i praw człowieka oraz współpracy rozwojowej.

2004

“One World” Association

“One World” Association from Poznan is a part of an international organization the Service Civil International. Advocating international solidarity, social justice and sustainable development, it implements numerous local and international voluntary and educational projects with the utmost aim of building the culture of peace. Using various working methods and drawing on the treasure of multiculturalism, it aims its activities at many groups of addressees: youth and elderly, children and parents, teachers and private sector representatives. The Association’s volunteers are engaged in projects dedicated to antidiscrimination and human rights, and in the global development initiatives.

Laureaci Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka (2002–2003)

The Laureates of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello UN High Commissioner for Human Rights (2002–2003)

2004	Tadeusz Mazowiecki; Stowarzyszenie „Jeden Świat”	Tadeusz Mazowiecki “One World” Association
2005	Ojciec Marian Żelazek SVD (1918–2006); Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego	Father Marian Żelazek, SVD (1918–2006) “Krzyżowa” Foundation for Mutual Understanding in Europe
2006	Aleksandr Milinkiewicz; Festiwal Kultury Żydowskiej	Aleksandr Milinkevich Jewish Culture Festival
2007	Maryna Hulia; Stowarzyszenie Magurycz	Maryna Hulia Magurycz Association
2008	Krystyna Pryjomko-Serafin; Helsińska Fundacja Praw Człowieka; Szewach Weiss – Nagroda Honorowa; Michał Żejmis – Wyróżnienie Specjalne	Krystyna Pryjomko-Serafin; The Helsinki Foundation for Human Rights; Shevah Weiss – Honorary Prize; Michał Żejmis – Special Distinction
2009	Fatos Lubonja; Misja Wsparcia Narodów Zjednoczonych dla Iraku – UNAMI; Leopold Unger (1922-2011) – Nagroda Honorowa	Fatos Lubonja; The United Nations Assistance Mission for Iraq (UNAMI); Leopold Unger (1922-2011) – Honorary Prize
2010	Nagy El-Khoury i Mohammad al-Nokkari; Stowarzyszenie Memoriał; Andrzej Przewoźnik (1963–2010) – Nagroda Honorowa	Nagy El-Khoury and Mohammad al-Nokkari; The Memorial Association; Andrzej Przewoźnik (1963–2010) – Honorary Prize
2011	Hassan Omar Hassan; Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć; Bernard Kouchner – Nagroda Honorowa	Hassan Omar Hassan; Halina Nieć Legal Aid Centre; Bernard Kouchner – Honorary Prize
2012	Siostra Rafela – Urszula Nałęcz; Ludzie w potrzebie (Člověk v tístni); Arnold Wellman – Nagroda Honorowa	Sister Rafaela – Urszula Nałęcz; People in need (Člověk v tístni); Arnold Wellman – Honorary Award
2013	Ośrodek Pomocy dla Uchodźców – Centrum Denisa Hurley’a; Myrosław Marynowycz; Adam Daniel Rotfeld	Refugee Aid – Denis Hurley’s Centre; Myroslav Marynovych; Adam Daniel Rotfeld

To, co było w nim najbardziej interesujące, to jego nadzwyczajna cierpliwość. Poświęcał wiele czasu na wysłuchiwanie ludzi, był wyrozumiały, zaangażowany i dlatego, jak sądzę, potrafił przewodzić... i dla wszystkich był źródłem inspiracji.

Paul Uchoa

Były sekretarz Sérgio Vieira de Mello

Miałem przyjemność znać Sérgio osobiście. Nigdy nie dbał o honory czy wielkie zaszczyty. Po prostu robił to, co miał do zrobienia, bez żadnej dodatkowej pomocy.

HE Carlos Alberto Simas Magalhães

Ambasador Brazylii w Polsce (2008–2012)

Sérgio był jedyny w swoim rodzaju; był jedynym prawdziwym aktywistą. Był również politycznie zdeterminowany i świadomy tego, co robi. Kiedy go poznałem, studiował filozofię w Paryżu, na Sorbonie i już wtedy był jednym z tych aktywistów, którzy wychodzą na ulicę i protestują, po to żeby inni ich usłyszeli. Był również jedynym spośród aktywistów walczących przeciw kolonializmowi i zaangażowanych w wydarzenia z roku 1968, który osiągnął tak wysoką pozycję i jedynym, który dał odpowiedź francuskim intelektualistom.

Dr Bernard Koucher

Współzałożyciel organizacji Lekarze Bez Granic i Lekarze Świata

The most interesting thing about him was his extraordinary patience. He devoted a lot of time to listening to people. He was very understanding and involved, and I think that's what made him a great leader ... and he was a source of inspiration for everyone.

Paul Uchoa

Former secretary to Sérgio Vieira de Mello

I had the pleasure of knowing Sérgio personally... He never sought honours and grand recognitions. He was really doing what he was supposed to do without any additional assistance.

HE Carlos Alberto Simas Magalhães

Ambassador of Brazil to Poland (2008–2012)

Sérgio was one of a kind – the only true activist. He was politically determined and aware of what he was doing. When I met him, he was studying philosophy in Paris at the Sorbonne and he was one of those activists that go out to the street and protest and make themselves heard. He also was the only one among those activists fighting against colonialism and those involved in 1968 who achieved such a high rank, and the only one who responded to the French intellectuals.

Dr Bernard Koucher

Co-founder of Médecins Sans Frontières and Médecins du Monde

Zawsze pozostawał intelektualistą i filozofem i z tej pozycji traktował wiele spraw. Chciał być blisko tego, co się dzieje, choć jednocześnie trzymał ze społecznością międzynarodową. Był osobą bardzo elegancką, o wielkim uroku osobistym. Przystojny i intelektualnie czarujący, potrafił wypowiadać się elegancko nawet wtedy, kiedy martwił się czymś a nawet kiedy był wściekły.

Dr Bernard Koucher

Współzałożyciel organizacji Lekarze Bez Granic i Lekarze Świata

He was always an intellectual and a philosopher and approached things in the very same manner. He wanted to be close to what was happening, yet sided with the international community at the same time. He was also a very elegant person within great personal charm. He was handsome and charming intellectually. Even when he was upset or truly angry, he would still speak in an elegant manner.

Dr Bernard Koucher

Co-founder of Médecins Sans Frontières and Médecins du Monde

Dziękujemy za otrzymane od Państwa pismo, z datą 12.03.2004 r., informujące o ustanowieniu Nagrody im. Sérgio Viera de Mello. To wspaniała inicjatywa uhonorowująca osobowość niezwykłą; osobę, która poświęciła większość swojego życia rozprzestrzenianiu tolerancji i walce o prawa człowieka. Czuję się bardzo wyróżniony, że zostałem poproszony o objęcie honorowego patronatu Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello i z wielką przyjemnością pragnę przyjąć ten zaszczyt.

Marcelo Andrade de Moraes Jardim

Ambassador Brazylia w Polsce (2003–2008)

Thank you for your letter of March 12th 2004 informing of the establishing of the Sérgio Vieira de Mello Prize. It is an outstanding initiative honouring a remarkable personality who dedicated a large part of his life to the promotion of tolerance and the safeguard of human rights. I am highly flattered by your invitation to be Honorary Patron of the Sérgio Vieira de Mello Prize, an honour which I accept with pleasure.

Marcelo Andrade de Moraes Jardim

Ambassador of Brazil to Poland (2003–2008)

Sérgio nigdy nie uchylał się od najtrudniejszych zadań... Tam, gdzie inni widzieli przeszkody czy rozpacz, on tworzył możliwości i szukał rozwiązań.

Colin Powell

Sekretarz Stanu, USA

Sérgio never shirked the most difficult assignments... Where others saw obstacles or despair, he created options and solutions.

Colin Powell

Secretary of State, USA

W ciągu swojej długiej i imponującej kariery w ONZ, Sérgio służył tym, którzy go najbardziej potrzebowali, swoimi umiejętnościami, współczuciem i poczuciem humoru. Ten jeden akt terrorystyczny pozbawia Irakijczyków, i ludzi w ogóle, wielkiego adwokata i wspianiałego człowieka. Będzie go nam bardzo brakować.

Lee Jong-Wook

Dyrektor Generalny Światowej Organizacji Zdrowia

Był najlepszym z najlepszych – osobą pełną charyzmy i wewnętrznego światła.

Hedayat Abdel-Nabi

Prezydent Stowarzyszenia Korespondentów w Genewie

Pomagał i służył ludziom ze wszystkim krajów na świecie, również Kambodży, swoim poświęceniem, skutecznością i niezmiernym oddaniem, bez oglądania się na osobisty zysk czy sławę.

Norodom Sihanouk

Król Kambodży

Throughout his long and impressive UN career, Sérgio has served the people who needed him most with skill, compassion and good humour. This single act of terrorism deprives the Iraqi people, and people everywhere, of a great advocate and a fine man. He will be sorely missed.

Lee Jong-Wook

Director-General of World Health Organization

He was the best of the bests – a person full of charisma and inner light.

Hedayat Abdel-Nabi

President of the Correspondents Association in Geneva

He helped and served the peoples of every country in the world, including Cambodia, with self-sacrifice, efficiency and limitless devotion and without seeking any personal gain or glory.

Norodom Sihanouk

King of Cambodia

Bardzo poruszyła mnie wiadomość, którą otrzymałam faksem od Waszej Ekszelencji, informująca o seminarium „Odbudowa pokoju w społeczeństwach postkonfliktowych”, które odbędzie się we wrześniu w Krakowie, w Polsce, oraz ceremonii wręczenia polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello, mającej na celu uhonorowanie osób walczących o pokój na świecie.

Chciałabym wyrazić wdzięczność inicjatorom tej nagrody za hołd oddany pamięci mojego ukochanego syna. Mimo wielkiego bólu, którego doświadczyłam w ciągu ostatnich kilku miesięcy, z dumą patrzę dziś na to, jak jego zawodowe osiągnięcia inspirują ludzi i instytucje do podejmowania walki o międzynarodowy pokój.

Gilda Vieira de Mello

25 sierpnia 2004 r.

Bardzo dziękuję za zaproszenie UNHCR do uczestnicwa w międzynarodowej konferencji „Odbudowa pokoju. Rola mediów i organizacji obywatelskich”. Jest nam również niezmiernie miło, że w trakcie konferencji zostanie po raz pierwszy wręczona Nagroda im. Sérgio Vieira de Mello. Jeśli chodzi o zaangażowanie UNHCR w prace jury Nagrody im. de Mello, reprezentować nas będzie p. Agnieszka Kosowicz, Urzędnik ds. Informacji Publicznej w naszym biurze.

Jaime Ruiz de Santiago

Przedstawiciel UNHCR w Polsce

I was profoundly moved when I received Your Excellency's fax informing me about the seminar "Rebuilding Peace in Post-Conflict Communities," which will take place in September in Krakow, Poland and the award ceremony of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello which is a token of appreciation for those acting for world peace.

I would kindly like to express my gratitude to the Authors of this Prize for tribute paid to memory of my beloved sun. Despite the great anguish I have experienced for past few months, I proudly see that his professional achievements inspire people and institutions to wage a struggle for world peace.

Gilda Vieira de Mello

August 25, 2004

Thank you very much for inviting UNHCR to participate in the international conference "Reconstruction of Peace. Role of Media and Civil Organizations." We are particularly happy that this conference will be an opportunity to give the first Sérgio Vieira De Mello Prize. Regarding UNHCR participation in the Jury of de Mello Prize, we would like to inform that our organization will be represented in the work of the Jury by Ms. Agnieszka Kosowicz, Public Information Officer of our office.

Jaime Ruiz de Santiago

UNHCR Representative in Poland

W imieniu Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka, Ms. Navanethem Pillay, pragnę podziękować za Państwa pismo z dnia 25 sierpnia 2008r. z zaproszeniem dla Ms. Pillay do wygłoszenia przemówienia podczas ceremonii otwarcia konferencji „Milenijne cele kultury” oraz do udziału w ceremonii wręczenia Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello w dniach 16 i 17 sierpnia 2008. Życzymy Państwu wszelkich sukcesów związanych z organizacją tego wydarzenia.

Shahrzad Tadjbakhsh

Szef Biura Wysokiego Komisarza ONZ
ds. Praw Człowieka
17 września 2008 r.

Szanowna Pani Glondys,
Piszę do Pani w imieniu Pana Kofi A. Annana z podziękowaniem za pismo z dnia 16 lipca 2008, zapraszające p. Annana do wygłoszenia przemówienia podczas konferencji „Milenijne cele kultury” oraz piątej edycji wręczenia Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello, która odbędzie się w dniach 16 i 17 października w Krakowie. W imieniu p. Annana chciałbym życzyć Państwu wszelkich sukcesów związanych z organizacją tego wydarzenia.

Ruth McCoy

Kofi Annan Foundation
23 września 2008

On behalf of the High Commissioner for Human Rights, Ms. Navanethem Pillay, I thank you for your letter of 26 August 2008 inviting her to deliver an address at the opening of the conference “Millenium Goals of Culture?” and the ceremony of awarding the Sérgio Vieira de Mello Prize in Krakow on 16 and 17 October 2008. Please accept our best wishes for every success with this event.

Shahrzad Tadjbakhsh

Chief of Office the High Commissioner
for Human Rights
September 17, 2008

Dear Ms. Glondys,
I am writing to you behalf of Mr. Kofi A. Annan to thank you for your letter of 16 July 2008 in which you invite Mr. Annan to deliver an address at the opening of the “Millenium Goals of Culture” and the fifth jubilee of the Sérgio Vieira de Mello Prize taking place in 16 and 17 October in Krakow. On behalf of Mr. Annan, I would like to wish you very success in the event.

Ruth McCoy

Kofi Annan Foundation,
September 23, 2008

Andrzej Renes – autor statuetki Sérgio Vieira de Mello, uznany polski rzeźbiarz, studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

i Królewskiej Akademii Sztuk Pięknych w Brukseli. Autor pomników, m.in. Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Prezydenta Stefana Starzyńskiego w Warszawie, Marszałka Józefa Piłsudskiego w Komorowie, i statuetek nagród Wiktora, Kisiela i Czempiona. Jego rzeźby prezentowane były na wystawach indywidualnych w kraju i za granicą. Poza twórczością rzeźbiarską zajmuje się propagowaniem działań kulturalno-naukowych. Jest prezesem Fundacji RenesArt. Prowadzi multimedialny dom plenerowy w Nowych Gutach, nad jeziorem Śniardwy. Wydał cztery książki edukacyjne dla dzieci niewidomych. Odznaczony Orderem Uśmiechu (1999) oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi (2011).

Andrzej Renes – the author of the Sérgio Vieira de Mello Statuette, a recognised Polish sculptor, is a graduate of the Academy of

Fine Arts in Warsaw and Royal Academy of Fine Arts in Brussels. He is the author of monuments, incl. Cardinal Stefan Wyszyński and Stefan Starzyński in Warsaw, Marshall Józef Piłsudski in Komorów and statuettes of awards incl. Victor, Kiesel and Czempion. His sculptures have been exhibited at individual shows in Poland and abroad. Apart from being an active sculptor he is also promoting cultural and academic activities as the Chair of the RenesArt Foundation. He also runs a multimedia centre in Nowe Guty by the Śniardwy Lake. He published four educational books for blind children. Awarded with the Order of Smile (1999) and Silver Cross of Merit (2011).

Spis ilustracji

- s. 2. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 4. Sérgio Vieira de Mello, fot. archiwum Stowarzyszenia Willa Decjusza.
- s. 5. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 6. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 8. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 10. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 11. Spotkanie Pierwszej Damy – Anny Komorowskiej z Siostrą Rafaelą 2012, fot. P. Molecki – archiwum Kancelarii Prezydenta RP; Siostra Rafaela, laureatka Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello, w Belwederze 2012, fot. P. Molecki – archiwum Kancelarii Prezydenta RP.
- s. 13. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 14. Syryjscy uchodźcy w Iraku, fot. B. Sokol – UNHCR; Syryjscy uchodźcy w Iraku, fot. B. Sokol – UNHCR.
- s. 16. Syryjscy uchodźcy w Egipcie, fot. S. Baldwin – UNHCR; Somalijska uchodźczyni Anab Abdisalam Athil i jej córka Suldano Siyad Abdi, fot. B. Bannon – UNHCR.
- s. 17. Syryjscy uchodźcy w Iraku, fot. G. Gubaeva – UNHCR; Syryjscy uchodźcy w Iraku, fot. G. Gubaeva – UNHCR.
- s. 18. Somalijscy uchodźcy w Kenii, fot. B. Bannon – UNHCR; Malijscy uchodźcy w obozie Damba w Burkina Faso, fot. H. Caux – UNHCR.
- s. 19. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- p. 2. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 4. Sérgio Vieira de Mello, phot. archives of the Villa Decius Association.
- p. 5. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 6. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 8. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 10. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 11. The First Lady, Anna Komorowska, meets Sister Rafaela 2012, phot. P. Molecki – Chancellery of the President of the Republic of Poland; Sister Rafaela, laureate of the Sérgio Vieira de Mello Prize at the Belweder Palace 2012, phot. P. Molecki – Chancellery of the President of the Republic of Poland.
- p. 13. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 14. Syrian refugees in Iraq, phot. B. Sokol – UNHCR; Syrian refugees in Iraq, phot. B. Sokol – UNHCR.
- p. 16. Syrian refugees in Egypt, phot. S. Baldwin – UNHCR; Somali refugee Anab Abdisalam Athil and her daughter Suldano Siyad Abdi, phot. B. Bannon – UNHCR.
- p. 17. Syrian refugees in Iraq, phot. G. Gubaeva – UNHCR; Syrian refugees in Iraq, phot. G. Gubaeva – UNHCR.
- p. 18. Somali refugees in Kenya, phot. B. Bannon – UNHCR; Malian refugees in Damba camp in Burkina Faso, phot. H. Caux – UNHCR.
- p. 19. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.

List of illustrations

- s. 20. Minister Spraw Zagranicznych RP, Radosław Sikorski, wygłaszający przemówienie w trakcie segmentu wysokiego szczebla Rady Praw Człowieka NZ w Genewie (luty 2013), fot. archiwum Departamentu Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP; Rada Praw Człowieka NZ w Genewie w trakcie wystąpienia Ministra Spraw Zagranicznych RP, Radosława Sikorskiego (luty 2013), fot. archiwum Departamentu Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.
- s. 22. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 23. Jan Piekło i jego azerbejdzańscy studenci, fot. archiwum prywatne; Danuta Glondys, Zimbabwe 2005, archiwum prywatne.
- s. 24. Paweł Świdzki (1951–2008), Etiopia 2004, fot. archiwum prywatne.
- s. 26. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 28. Myrosław Marynowycz, fot. archiwum prywatne.
- s. 29. Centrum Denisa Hurley'a, fot. archiwum Ośrodka Pomocy dla Uchodźców – Centrum Denisa Hurley'a.
- s. 30. Adam Daniel Rotfeld, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 31. Siostra Rafaela – Urszula Nałęcz, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 32. People in need (Člověk v tístni), fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 33. Arnold Wellman, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 34. Hassan Omar Hassan, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 35. Katarzyna Przybysławska – Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 36. Bernard Kouchner, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 37. Nagy El-Khoury i Mohammad al-Nokkari, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- s. 38. Tatian Kastakina – Stowarzyszenie Memoriał, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza.
- p. 20. The Polish Minister of Foreign Affairs, Radosław Sikorski, delivering an opening address at the high-level segment of the UN Human Rights Council in Geneva (February 2013), photo: archives of the United Nations and Human Rights Department of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland; The UN Human Rights Council in Geneva during the speech by the Polish Minister of Foreign Affairs, Radosław Sikorski (February 2013), photo: archives of the United Nations and Human Rights Department of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland.
- p. 22. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 23. Jan Piekło and his Azerbaijan students, phot. private archives; Danuta Glondys, Zimbabwe 2005, phot. private archives.
- p. 24. Paweł Świdzki (1951–2008) Ethiopia 2004, phot. private archives.
- p. 26. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 28. Myroslav Marynovych, phot. private archives.
- p. 29. Denis Hurley's Centre, phot. archive of Refugee Aid – Denis Hurley's Centre.
- p. 30. Adam Daniel Rotfeld, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 31. Sister Rafaela – Urszula Nałęcz, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 32. People in need (Člověk v tístni), phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 33. Arnold Wellman, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 34. Hassan Omar Hassan, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 35. Katarzyna Przybysławska – Halina Nieć Legal Aid Centre, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 36. Bernard Kouchner, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 37. Nagy El-Khoury and Mohammad al-Nokkari, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- p. 38. Tatian Kastakina – The Memorial Association, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.

- s. 39. Jolanta Przewoźnik, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 39. Jolanta Przewoźnik, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 40. Fatos Lubonja, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 40. Fatos Lubonja, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 41. Ad Melkert, Specjalny Przedstawiciel Sekretarza Generalnego NZ ds. Iraku, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 41. Ad Melkert, UN Secretary-General Special Representative for Iraq, phot. P. Mazur.
- s. 42. Leopold Unger, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 42. Leopold Unger, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 43. Krystyna Pryjomko-Serafin, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 43. Krystyna Pryjomko-Serafin, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 44. Danuta Przywara, Prezes Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 44. Danuta Przywara, President of The Helsinki Foundation for Human Rights, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 45. Szewach Weiss, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 45. Shevah Weiss, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 46. Michał Żeremis, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 46. Michał Żeremis, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 47. Maryna Hulia, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 47. Maryna Hulia, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 48. Stowarzyszenie Magurycz, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 48. Magurycz Association, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 49. Aleksander Milinkiewicz, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 49. Aleksander Milinkiewicz, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 50. Janusz Makuch – Dyrektor Festiwalu Kultury Żydowskiej, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 50. Janusz Makuch – Director of Jewish Culture Festival, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 51. Ojciec Marian Żelazek SVD, fot. archiwum Stowarzyszenia Willa Decjusza. p. 51. Ojciec Marian Żelazek SVD, phot. archives of Villa Decius Association.
- s. 52. Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 52. “Krzyżowa” Foundation for Mutual Understanding in Europe, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 53. Tadeusz Mazowiecki, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 53. Tadeusz Mazowiecki, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 54. Stowarzyszenie „Jeden Świat”, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 54. “One World” Association, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 56. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 56. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 62. Statuetka Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello autorstwa Andrzeja Renesa, fot. P. Mazur – Stowarzyszenie Willa Decjusza. p. 62. Statuette of the Polish Prize of Sérgio Vieira de Mello made by Andrzej Renes, phot. P. Mazur – Villa Decius Association.
- s. 63. Andrzej Renes, fot. Fundacja RenesArt. p. 63. Andrzej Renes, phot. Foundation RenesArt.

organizator / organiser

FORUM DIALOGU KULTUR
Projekt współfinansowany
ze środków
Gminy Miejskiej Kraków

partnerzy / partners

fundatorzy / founders

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt
współfinansowany przez
Departament Dyplomacji
Publicznej i Kulturalnej
Ministerstwa Spraw
Zagranicznych w ramach
konkursu „Współpraca
w dziedzinie dyplomacji
publicznej 2013”

Projekt cofinansowy
by the Department
of Public and Cultural
Diplomacy of the
Ministry of Foreign
Affairs as part of the
Call for Proposals
“Cooperation in public
diplomacy 2013”

Projekt zrealizowano
przy wsparciu
finansowym
Województwa
Małopolskiego

Project cofinanced
by the Małopolska
Region

sponsorzy / sponsors

HayGroup®

VILLA DECIUS
RESTAURANT

patronat medialny / media partners

RZECZPOSPOLITA

RADIO
KRAKÓW

respublica

VISEGRAD
INSIGHT

Kulturatka|pl

© Stowarzyszenie Willa Decjusza 2013 / Villa Decius Association 2013

Redakcja / Edited by:

Marcin Dyrzcz, dr Danuta Glondys

Współpraca / Co-edited by:

Jadwiga Figiel-Stoch

Tłumaczenie / Translation:

Behlert & Behlert

Projekt graficzny i skład / Layout and visual design:

Piotr Hrehorowicz – www.interline.com.pl

Druk / Printed by:

Drukarnia PASAŻ

ISBN: 978-83-61600-80-0

Stowarzyszenie Willa Decjusza dziękuje za pomoc w przygotowaniu niniejszej publikacji:
Kancelarii Prezydenta RP, Ambasadzie Federacyjnej Republiki Brazylii w Polsce, Biuru
Krajowemu UNHCR w Polsce, Departamentowi Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka
Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Jankowi Piekło oraz prof. Władysławowi Plucie.

ISBN: 978-83-61600-80-0

www.villa.org.pl